

*Oikeusaputoimistojen
toimintakertomus vuodelta 2008*

*Oikeusaputoimistojen
toimintakertomus vuodelta 2008*

ISSN 1458-6436

ISBN 978-952-466-539-1 (nid.)

ISBN 978-952-466-540-7 (PDF)

Oikeusministeriö

Helsinki 2009

KUVAILULEHTI

OIKEUSMINISTERIÖ

Julkaisun päivämäärä
15.3.2009

Tekijät (toimielimestä: toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri)		Julkaisun laji Toimintakertomus	
Oikeusaputoimen johtajat pj. oikeusaputoimen johtaja Hanna-Leena Tukeva, Vaasan oikeusapupiiri		Toimeksiantaja Oikeusministeriö	
		Toimielimen asettamispäivä	
Julkaisun nimi Oikeusaputoimistojen toimintakertomus vuodelta 2008			
Julkaisun osat			
<p>Tiivistelmä</p> <p>Toimintakertomus sisältää oikeusaputoiminnan yleiskuvauksen, yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kuvauksen, toiminnallisen tehokkuuden, henkisten voimavarojen hallinnan ja sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuman.</p> <p>Oikeusaputoiminnan yleiskuvaus perehdyttää lukijan oikeusaputoimintaan ja vuoden aikana toimintaympäristössä tapahtuneisiin muutoksiin. Toiminnallinen tehokkuus sisältää oikeusaputoimistojen toiminnan tuloksellisuuden analysoinnin tunnuslukuineen ja suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Henkisten voimavarojen hallinta ja sen kehittäminen sisältää tietoa henkilöstövoimavaroista. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma sisältää sektorin lausuman sisäisen valvonnan tilasta. Lausumaan on sisällytetty arvioinnissa tunnistetut sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiskohteet.</p>			
Avainsanat: (asiasanat) Toimintakertomus			
Muut tiedot (Oskari- ja HARE-numero, muu viitenumero) OM 14/013/2009			
Sarjan nimi ja numero Oikeusministeriön toiminta ja hallinto 2009:7		ISSN 1458-6436	ISBN 978-952-466-539-1 (nid.) 978-952-466-540-7 (PDF)
Kokonaissivumäärä 52	Kieli suomi	Hinta	Luottamuksellisuus julkinen
Jakaja Oikeusministeriö		Kustantaja Oikeusministeriö	

SISÄLLYS

1. OIKEUSAPUTOIMINNAN YLEISKUVAUS JA OIKEUSAPUTOIMISTOVERKOSTO	9
1.1 Oikeusaputoimen johtajien katsaus	11
1.1.1 Lainsäädännön vaikutukset ym.	12
1.1.2 Oikeusapulainsäädännön muutokset	12
1.1.3. Yleinen edunvalvonta valtion oikeusaputoimistoille	15
1.1.4 Oikeusavun menettelyjen ja organisaation muutokset/ Valtionhallinnon tuottavuusohjelma	15
2. YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS	16
2.1 Oikeusaputoimistojen tulosohjaus	16
2.2 Palvelun saatavuus /Jonotusaika	17
2.3 Asia- ja asiakasrakenteen muutos	18
2.4 Oikeudellinen puhelinneuvonta ja oikeusapuohjaus	18
2.5 Vaikuttavuus	19
2.6 Kansainvälinen vaikuttavuus	21
3. TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS	22
3.1 Toiminnallinen tehokkuus ja sen kehitys	22
3.2 Tuotokset ja laadunhallinta	24
4. YKSITYISILLE OIKEUSAVUSTAJILLE MAKSETTAVAT KORVAUKSET	37
5. HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	38
6. SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	42
7. ALLEKIRJOITUKSET	45
LIITE:	
OIKEUSAPUTOIMISTOJEN TULOSTAVOITTEIDEN	
TOTEUTUMINEN VUONNA 2008	

1. OIKEUSAPUTOIMINNAN YLEISKUVAUS JA OIKEUSAPUTOIMISTOVERKOSTO

Perustuslain 6 §:n mukaan Suomen kansalaiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Koska kaikilla ei kuitenkaan taloudellisen asemansa vuoksi ole mahdollista itse kustantaa tarvitsemaansa lainopillista apua, on oikeusapulailla säädetty niistä tilanteista, joissa henkilö voi saada itselleen oikeusapua joko kokonaan tai osittain valtion varoilla. Oikeusapu kattaa kaikki oikeudelliset asiat. Vähäisissä oikeudellisissa asioissa ei oikeusapua anneta. Jos asiakkaalla on oikeusturvavakuutus, joka korvaa oikeudellisen asian kulut, ei oikeusapua kuitenkaan myönnetä, sillä oikeusturvavakuutus on ensisijainen oikeusapuun nähden. Oikeusapua ei anneta yrityksille eikä yhteisöille.

Ulkomailla hoidettavissa asioissa oikeusapu kattaa oikeudellisen neuvonnan. Euroopan Unionin jäsenvaltioiden välillä on ulkomaille annettavaa oikeusapua riita-asioissa laajennettu vuonna 2005 lisäämällä oikeusapulakiin 28 a §. Kyseisessä pykälässä määrätään rajat ylittävien riita-asioiden käsittelystä EU-maissa EY-direktiivin 2003/8/EY mukaisesti. Tällaisen oikeusavun saamiselle on määrätty suunnilleen samansisältöiset taloudelliset edellytykset kuin oikeusapuasetuksessa Suomessa on määrätty.

Asetuksen mukaan vastaanottavina viranomaisina toimivat oikeusministeriö sekä Helsingin oikeusaputoimisto. Lähettävänä viranomaisina Suomessa toimivat oikeusministeriön lisäksi kaikki oikeusaputoimistot. Lähettävän viranomaisen on maksutta avustettava oikeusavun hakijaa hankkimaan oikeusapuhakemuksen käsittelemiseksi tarpeelliset liitteet sekä hakemuksen ja liitteiden käännökset.

Oikeusapua haetaan aina valtion oikeusaputoimistosta. Oikeusapua voi hakea mistä tahansa oikeusaputoimistosta hakijan asuinpaikasta riippumatta. Oikeusapu myönnetään hakijan ja hänen perheensä tulojen, menojen, varallisuuden ja elatusvelvollisuuden perusteella. Oikeusaputoimistossa lasketaan hakijan kuukausittaiset käyttövarat. Myös sillä, minkä laatuiseen asiaan oikeusapua haetaan, on merkitystä. Esimerkiksi rikosasioissa kirjallisessa menettelyssä ei pääsääntöisesti myönnetä avustajaa.

Oikeusavun saajalta perittävät kulut muodostuvat oikeusapumaksusta sekä omavastuuosuudesta, jonka oikeusavun saaja maksaa oikeusavustajan palkkiosta ja kuluista tietyn prosenttiosuuden (20 – 75 % -omavastuuosuuden) mukaan. Omavastuuosuus määräytyy hakijan käyttövarojen ja lisäomavastuu likvidien varojen perusteella.

Oikeusapumaksu oli vuonna 2008 70 euroa ja se perittiin hakijoilta, joiden käyttövarat olivat 700 euroa tai enemmän. Palkkioiden tuntihinnoittelu vuonna 2008 oli 100 € tunnissa ilman arvonlisäveroa 1.6.2008 alkaen (aikaisemmin 91).

Oikeusapuhakemuksen hylkäämisestä voi tehdä ratkaisupyynnön tuomioistuimelle. Hakija saa päätöksessä ohjeet ratkaisupyynnön tekemiseen.

Rikosoikeudenkäynnissä määrätään vastaajalle tietyissä tilanteissa hänen taloudellisesta asemastaan riippumatta puolustaja valtion varoin. Vakavien väkivaltarikosten ja

seksuaalirikosten uhrin voivat tuloistaan riippumatta saada valtion varoin kustannettavan oikeudenkäyntiavustajan, ROL:n mukaan asioita hoitavat julkiset oikeusavustajat ja asianajajat.

Oikeusavun antamista varten valtiolla on oikeusaputoimistoja, jotka sijaitsevat yleensä samoilla paikkakunnilla kuin käräjäoikeudet. Vuonna 2008 oikeusaputoimistoja oli 60 ja sivutoimistoja 21 sekä sivuvastaanottoja 93. Valtion oikeusaputoimistoissa oikeusapua tarjoavat julkiset oikeusavustajat. Julkista oikeusapua tuomioistuinasioissa antavat myös yksityiset asianajajat ja muut yksityiset lakimiehet.

Toimistoverkoston kehittäminen

Oikeusaputoimistojen verkostoa kehitetään jatkuvasti vastaamaan kansalaisten tarpeita.

1.1.2008 voimaan tulivat seuraavat muutokset:

Rovaniemen oikeusapupiirissä yhdistyivät Kuusamon ja Kemijärven oikeusaputoimistot Kuusamon oikeusaputoimistoksi siten, että Kemijärvelle jäi sivutoimisto. Oulun seudun oikeusaputoimisto ja Raahen oikeusaputoimisto yhdistyivät. Oulun seudun oikeusaputoimistoksi ja Raahen jäi sivutoimisto. Oulun seudun toimiston Limingan sivuvastaanotto lakkautettiin.

Vaasan oikeusapupiirissä Lapuan ja Alavuden oikeusaputoimistot yhdistyivät Lapuan oikeusaputoimistoksi Alavuden oikeusaputoimiston jäädessä sivutoimistoksi. Lapuan oikeusaputoimiston Alajärven sivutoimisto muuttui sivuvastaanotoksi ja Alahärmän sivuvastaanotto lakkautettiin.

Turun oikeusapupiirissä Rauman ja Uudenkaupungin toimistot yhdistyivät Rauman oikeusaputoimistoksi ja Uudenkaupungin toimisto jäi sivutoimistoksi.

Kouvolan oikeusapupiirissä lakkautettiin Lahden oikeusaputoimiston Mäntsälän sivuvastaanotto.

Vuoden 2008 aikana valmisteltiin seuraavia 1.1.2009 voimaan tulevia rakennemuutoksia (paitsi. Kuopio-Nilsä 1.9.2009, Lohja-Raasepori 1.2.2010):

Vaasan oikeusapupiirissä Kokemäen oikeusaputoimisto yhdistyy Porin oikeusaputoimistoksi, sivutoimisto Kokemäelle, Närpiön toimisto ja Vaasan toimisto yhdistyvät Vaasan oikeusaputoimistoksi, Närpiöön sivutoimisto, Kauhajoen oikeusaputoimisto yhdistyy Seinäjoen toimistoon, sivutoimisto Kauhajolle ja Pietarsaaren ja Kokkolan oikeusaputoimistot yhdistyvät Kokkolan oikeusaputoimistoksi, sivutoimisto Pietarsaareen. Lisäksi valmisteltiin Seinäjoen oikeusaputoimiston Ilmajoen sivuvastaanoton lakkauttamista.

Turun oikeusapupiirissä Mäntän oikeusaputoimisto ja Tampereenseudun oikeusaputoimisto yhdistyvät Tampereenseudun oikeusaputoimistoksi, Mänttään sivutoimisto,

Lohjan ja Raaseporin toimistot yhdistyvät Lohjan oikeusaputoimistoksi, sivutoimisto Raaseporiin (voimaan 1.2.2010).

Itä-Suomen oikeusapupiirissä yhdistyy Nurmeksen oikeusaputoimisto Joensuun oikeusaputoimistoon, sivutoimistoiksi Nurmee ja Lieksa, Nilsiän oikeusaputoimisto yhdistyy Kuopion toimistoon Kuopion oikeusaputoimistoksi, sivutoimisto Nilsiä. Lisäksi lakkautetaan Joensuun oikeusaputoimiston Polvijärven ja Kontiolahden sivuvastaanotot.

Rovaniemen oikeusapupiirissä yhdistyvät Kemin ja Tornion toimistot Kemin oikeusaputoimistoksi, Tornio sivutoimistoksi, Tornion oikeusaputoimiston Pellon sivutoimisto siirtyy Kittilän oikeusaputoimiston sivutoimistoksi ja Rovaniemen ja Kuusamon oikeusaputoimistot Rovaniemen oikeusaputoimistoksi, Kuusamo sivutoimistoksi. Kemijärven sivutoimisto muutetaan Rovaniemen oikeusaputoimiston sivuvastaanotoksi.

Helsingin ja Kouvolan oikeusapupiireihin ei valmisteltu rakennemuutoksia vuodelle 2009.

Toimistojen rakennemuutoksen tarkoituksena on kasvattaa toimistokokoa, mikä keventää hallintoa ja antaa asianajotyölle lisää aikaa sekä helpottaa sijaisuuksien hoitamista. Sen sijaan palvelupisteitä ei ole tarkoitus vähentää. Toimistojen verkostoa harkitessa otetaan huomioon myös tarkoituksenmukainen yksikköko. Yhden tai kahden oikeusavustajan ja yhden tai kahden sihteerin toimistot ovat pienen kokonsa vuoksi haavoittuvia, esimerkiksi loma-ajat ja sairauslomat ovat usein toiminnan kannalta ongelmallisia. Näihin tilanteisiin saadaan joustoa, kun pieni toimisto on läheisen toimiston sivutoimisto, ja päätoimistosta löytyy vastaavalla toimenkuvalla työskenteleviä. Toisena ongelmana pienimmissä toimistoissa on, että itsenäisen toimiston hallinnollisten rutiinien suorittamiseen käytetyn ajan osuus kokonaistyöajasta muodostuu usein kohtuuttoman suureksi. Liitettäessä tällainen oikeusaputoimisto toisen toimiston sivutoimistoksi vapautuu toimiston henkilöstön työpanos täysimääräisesti asianajotyöhön.

1.1 Oikeusaputoimen johtajien katsaus

Oikeusaputoimistojen työmäärät pysyivät vuonna 2008 viime vuosina vakiintuneella tasolla. Toimistoihin saapui noin 52 100 asiaa ja käsiteltiin noin 51 800 asiaa. Kun mukaan otetaan myös yksityisille annetut oikeusapupäätökset ja kaupanvahvistukset, saapuneita asioita oli noin 72 300 ja käsiteltyjä asioita oli noin 72 000.

Palkkauksessa jatkettiin valtion palkkausjärjestelmän soveltamista. Palkkaus muodostuu tehtäväkohtaisesta palkanosasta, kokemusosasta ja henkilökohtaisesta palkanosasta. Työn suorituksen arviointi tapahtuu oikeusaputoimiston johtavan oikeusavustajan ja henkilökunnan välillä käytävissä kehityskeskusteluissa. Oikeusaputoimen johtaja käy kehityskeskustelut piirinsä johtavien oikeusavustajien kanssa. Oikeusaputoimen johtaja vastaa oikeusministeriön ohjeen mukaisista piirikohtaisista pis-

terajoista ja ylläpitää ajan tasalla olevaa luetteloa koko oikeusapupiirin suorituspis-teistä.

1. 1. 1 Lainsäädännön vaikutukset ym.

Lakiin oikeudenkäynnistä rikosasioissa (31.3.2006) säädettiin uusi 5 A luku Asian ratkaiseminen pääkäsittelyä toimittamatta. Tämä luku on tullut voimaan 1.10.2006. Koska rikosjuttuja on entistä useammin voitu ratkaista pääkäsittelyä toimittamatta, se on vähentänyt oikeusaputoimistojen hoitamien tuomioistuinasioden määrää ja toisaalta se on vähentänyt myös yksityisille avustajille tehtyjen oikeusapupäätösten määrää. Kirjallisen rikosprosessimenettelyn asianosaiset ovat arvioitua vähemmän ottaneet yhteyttä oikeusaputoimistoihin saadakseen neuvoja.

Rikosprosessin kirjallinen menettely on vaikuttanut rikosasioiden määrään edellisen vuoden kaltaisesti ja myös rikosasioissa annettujen yksityisten avustajien oikeusapu-päätösten määrään.

Laki rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta (9.12.2005/1015) ja laki riita-asioiden sovittelusta yleisissä tuomioistuimissa (26.8.2005/663) ovat tulleet voimaan 1.1.2006. Edellisten vuosien tapaan sovitteluja on ollut tähän mennessä oikeuksissa edelleen verrattain vähän.

Palkkioasetuksen muutoksen vaikutus palkkioiden määrään

Valtioneuvoston asetus oikeusavun palkkioperusteista (290/2008) tuli voimaan 1.6.2008. Tällöin mm. tuntipalkkio nousi 100 euroon.

Oikeusaputoimistojen laskutus vuonna 2008 oli noin 4,5 milj. euroa. Vuonna 2007 laskutus oli 4,1 milj. euroa. Oikeusaputoimistoissa tuli käyttöön kertomusvuonna oikeusavustajakohtainen laskutusraportti. Oikeusaputoimistojen tulosneuvotteluissa on myös kiinnitetty erityistä huomiota laskutuksen oikea-aikaisuuteen ja palkkioasetuksen mukaisen laskutuksen seurantaan.

1. 1. 2 Oikeusapulainsäädännön muutokset

Vaasan hovioikeuden presidentti Mikko Könkkölän johtama työryhmä selvitti oikeusapulain muutostarpeita. Työryhmä sai työnsä päätökseen maaliskuussa 2007. (Oikeusministeriön työryhmämietintö 2007:4)

Vuoden 2008 aikana työryhmän ehdotukset muuttuivat konkreettiseksi lainsäädännöksi. Syyskuussa 2007 oli annettu valtioneuvoston asetus oikeusavusta annetun asetuksen muuttamisesta, jossa oikeusavun tuloarajataulukkoja muutettiin. Asetus tuli voimaan 1.1.2008. Tuloraja-asteikon alarajaa ei ollut korotettu vuoden 1998 jälkeen ja tästä seurasi vääristymiä esimerkiksi ulosoton suojaosuuteen ja toimeentulotukeen verrattuna. Perusomavastuun alarajaa korotettiin yksinäisellä henkilöllä 700 euroon ja puolisoilla henkilöä kohden 600 euroon. Oikeusapumaksun alarajaa korotettiin myös. Oikeusapumaksua ei peritä, jos hakija saa korvauksetonta oikeusapua. Oike-

usapumaksu korotettiin 70 euroon. Hyväksyttäviä omakotitalon kuukausittaisia hoitomenoja korotettiin 250 euroon ja lasta kohden tehtävää vähennystä korotettiin 300 euroon.

Em. työryhmän tärkeimpiä tehtäviä oli avustajille maksettavien korvausten ja niiden perusteiden sekä palkkion maksatusmenetelmän yksinkertaistaminen ja selkiyttäminen. Valtioneuvoston asetus oikeusavun palkkioperusteista annettiin 24.4.2008. Se tuli voimaan 1.6.2008. Palkkio muuttui aikaperusteiseksi, tuntipalkkio 100 euroa. Uutuutena asetuksessa oli myös se, että tuntihinta on sama niin matka-ajalta kuin asian hoitamisestakin. Matka-ajassa oli kuitenkin 20 kilometrin omavastuuosuus, sen alle menevistä matkoista ei matka-aikaa korvata. Aikapalkkion oheen säädettiin asiakohtainen vähimmäispalkkio, joka rikosasiassa on vähintään 400 euroa ja riita- ja hakemusasioissa vähintään 500 euroa sekä muutoksenhakutuomioistuimessa vähintään 400 euroa.

Vuonna 2008 eduskunnalle annettiin hallituksen esitys 103/2008, joka sisälsi esityksen eduskunnalle laiksi oikeusapulain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Oikeusapulaissa säädettiin eräitä yksittäisiä muutoksia, jotka helpottavat ja järkeistävät niin asiakkaiden kuin oikeusavun myöntäjienkin asioimista.

Puhelinneuvontakokeilun käytännöt saavat lainsäädännöllisen pohjan oikeusapulain 3 a §:ssä, jonka mukaan hakijan taloudellista asemaa ei tarvitse selvittää silloin, kun hakijalle annetaan vähäistä oikeudellista neuvontaa puhelimitse tai muuta sähköistä etäviestintää käyttäen, eikä vähäisestä oikeudellisesta neuvonnasta peritä omavastuuosuutta.

Oikeusavun taloudelliset edellytykset muuttuvat siten, että jos hakija on epäiltynä tai vastaajana rikosasiassa, oikeusapu määräytyy vain hakijan taloudellisen aseman perusteella.

Oikeusapu oikeusturvavakuutuksen ylittävältä osalta säädetään tuomioistuimen myönnettäväksi. Hakija esittää tuomioistuimelle kuitenkin oikeusaputoimiston antaman selvityksen taloudellisista olosuhteista.

Oikeusapu säädetään kattamaan avustajan toimenpiteet enintään 80 tunnilta. Tämän tuntimäärän jälkeen tuomioistuin voi myöntää kerrallaan 30 tuntia jatkoa.

Oikeusaputoimisto voi hyväksyä myös hakijan avustajan hakijan puolesta tekemään oikeusapuhakemuksen ja oikeusapupäätös voidaan toimittaa hakijan ilmoittamaan asiointiosoitteeseen, mikä helpottaa yksityisten avustajien käytännön asiointia. Oikeusavun alkamisajankohtaa ja kestoja muutetaan myöskin. Jos oikeusapuhakemus on tehty vasta sen jälkeen, kun asia on tuomioistuimessa ratkaistu, oikeusapu ei koske tämän ratkaisun antamista edeltäneitä toimenpiteitä. Oikeusapu on myöntämisestä lähtien voimassa kaikissa oikeusasteissa, jossa asiaa käsitellään.

Varallisuusveron poistumisen myötä verohallinto ei enää vahvista verovelvollisen verotettavaa varallisuutta eikä oikeusapua hakevan mahdollista varallisuutta voida verotustietojen perusteella enää selvittää. Varallisuutta ei siksi oteta huomioon käytövaralaskelmaa tehtäessä. Huomioon otettavaksi varallisuudeksi jää kuitenkin edelleen helposti rahaksi muutettava yli 5.000 euron arvoinen varallisuus, joka otetaan

huomioon lisäomavastuuna. Oikeusapulain 3 §:ään tulee tästä johtuvat muutokset ja tarkempi sääntely asetukseen oikeusavusta annetun asetuksen muuttamisesta. Sen mukaan perheen vakituksena kotina tai vapaa-ajan asuntona käytettävää omistusasuntoa ja työn kannalta välttämätöntä autoa ei katsota helposti rahaksi muutettavaksi varallisuudeksi. Elinkeinotoimintaan tai maatalouden harjoittamiseen liittyvää omaisuutta ei myöskään pidetä helposti rahaksi muutettavana varallisuutena. Edellä mainitut muutokset säädetään tulemaan voimaan 1.12.2009.

Samaan hallituksen esitykseen sisältyi myös laki valtion oikeusaputoimistoista annetun lain muuttamisesta. Siinä oikeusaputoimistojen kohdalla luovuttiin sivutoimistokäsitteestä ja siirryttiin oikeusaputoimiston toimipaikkakäsitteeseen. Oikeusapupiirit erotettiin hovioikeuspiireistä ja niistä säädetään oikeusministeriön asetuksella.

Myöskin julkisten oikeusavustajien nimittäminen muuttui. Johtavan julkisen oikeusavustajan nimittää edelleenkin oikeusministeriö, mutta julkisen oikeusavustajan nimittää johtava julkinen oikeusavustaja.

Aikaisemmin toimistohenkilö voi ratkaista oikeusapuhakemuksen selvissä myönteisissä asioissa, nyt toimistohenkilö voi ratkaista oikeusapuhakemukset kaikissa selvissä asioissa, tulkinnanvarainen hakemus siirretään julkisen oikeusavustajan ratkaistavaksi. Kyseinen asetus säädettiin tulevaksi voimaan 1.2.2009.

Sähköinen asiointi oikeusavussa ja palkkion määrittämisessä avustajalle

Hallituksen esityksen 103/2008 mukaan asiakas tai avustaja voisi tehdä oikeusapuhakemuksen internetissä olevan oikeusministeriön sähköisen asiointiportaalin kautta oikeusaputoimistoon. Oikeusapupäätös toimitettaisiin avustajalle sähköisenä kirjeenä. Oikeusaputoimisto puolestaan siirtää oikeusapua koskevat tiedot suoraan sähköisesti tuomioistuimen käytettäväksi.

Asian käsittelyssä tuomioistuimessa avustaja laatii tuomioistuimelle sähköisen laskun, jota tuomioistuin voi käyttää palkkion määrittämisen pohjana. Palkkio- ja kulu- korvaus määrättäisiin erillisenä ratkaisuna, joka toimitettaisiin Oikeushallinnon palvelukeskukseen sähköisesti maksatusta varten.

Sähköisen oikeusapuasioinnin teknisten valmistelujen on tarkoitus olla valmiina joulukuussa 2009.

Oikeusapupiireissä on kartoitettu vuoden 2008 aikana jo alustavasti ne oikeusaputoimistot, joihin yksityisten oikeusapupäätösten tekoa ei keskitettäisi. Lopullisesti toimistot sovitaan syksyn 2009 tulosneuvotteluissa. Ratkaisuilla on myös aluepoliittista merkitystä.

1.1.3. Yleinen edunvalvonta valtion oikeusaputoimistoille

Laki edunvalvontapalveluiden järjestämisestä annettiin 29.8.2008 (575/2008). Lain voimaantulopäiväksi säädettiin 1.1.2009.

Lain mukaan holhoustoimen yleisen edunvalvonnan palvelut tulivat järjestettäväksi vuoden 2009 alusta lukien 41 valtion oikeusaputoimistossa. Muutos oli osa meneillään olevaa kunta- ja palvelurakenneuudistusta.

Lain mukaan valtion oikeusaputoimistolla on edunvalvonta-alue, joka koostuu yleensä useasta kunnasta. Oikeusaputoimisto on vastuussa palveluiden järjestämisestä edunvalvonta-alueellaan.

Koska laki tuli voimaan nopealla aikataululla, oli oikeusaputoimistoissa valmistauttava lain voimaantuloon jo kesästä alkaen. Toimipaikkaverkostoa oli suunniteltava yhdessä johtavien oikeusavustajien kanssa.

Samoin siirtymään oikeutetun edunvalvontahenkilöstön kanssa käytiin neuvotteluja ja pidettiin kokouksia syksyn 2008 aikana. Tilakysymyksiä oli pyrittävä kartoittamaan toimistoissa jo etukäteen. Muutos tulisi koskemaan noin 32.000 yleisen edunvalvonnan päämiestä.

Oikeusaputoimen johtajat tarkistivat marraskuussa n. 400 yleisessä edunvalvonnassa työskentelevän henkilön siirtymäoikeuden ja tekivät nimittämispäätökset nimittämiskirjoineen. Loput täytettävistä n. 90 virasta tuli haettavaksi vuodenvaihteessa tai myöhemmin.

Ajankäytöllisesti vuosi oli erittäin haastava oikeusministeriön lisäksi oikeusaputoimen johtajille, piirien hallintosihteereille, johtaville julkisille oikeusavustajille ja heidän hallintosihteereilleen, kun vielä otetaan huomioon oikeusaputoimistojen poikkeuksellisen lukuisat rakenteelliset yhdistymiset vuoden 2009 alusta, joita oli myös valmisteltava.

Myös johtavien julkisten oikeusavustajien muutosjohtamiskoulutuksessa kiinnitettiin huomiota edunvalvonnan valtiolle siirtymiseen.

1. 1. 4 Oikeusavun menettelyjen ja organisaation muutokset/ Valtionhallinnon tuottavuusohjelma

Tuottavuushankkeen toteuttaminen edellyttää oikeusavun toimistoverkoston ja menettelytapojen kehittämistä. Oikeusaputoimistojen määrää on tarkoitus vähentää nykyisestä 52 toimistosta noin 40 oikeusaputoimistoon vuoteen 2012 mennessä. Oikeusaputoimistojen resurssitarvetta eri paikkakunnilla tarkastellaan suhteuttamalla julkisten oikeusavustajien määrä alueen asukaslukuun, mikä antaa suuntaa todennäköisen kysynnän määrästä. Toisaalta oikeusaputoimistojen henkilöstön määrää ja sijoituspaikkoja arvioitaessa otetaan huomioon paikalliset tarpeet siten, että oikeusapupalveluiden tasapuolinen ja riittävä saatavuus varmistetaan koko maassa.

Väestöpohjaisen arvioinnin ohella oikeusaputoimistojen toimipisteiden sijoittelua harkitaan myös niiden nykyisten työmäärien sekä jonotustilanteen perusteella. Voimavarojen kohdentaminen todellisten oikeussuojatarpeiden mukaan edellyttää, että sellaiset oikeusaputoimistojen sivutoimistot ja sivuvastaanotot, joiden palvelujen kysyntä on liian alhainen, lakkautetaan ja niiden resurssit suunnataan sinne, missä on enemmän kysyntää oikeusapupalveluista.

Vuoden 2008 aikana vähennettiin valtion oikeusaputoimistoista 11 oikeusapusihteerin virkaa. Lisäksi lakkautettiin yksi johtavan julkisen oikeusavustajan virka.

Oikeusaputoimistojen yhdistyminen on vaikuttanut johtavien julkisten oikeusavustajien ja osastosihteerien määrään. Sihteerien virkoja vähennettäessä on otettu huomioon mm. Oikeushallinnon palvelukeskuksen vaikutus tukitoimintojen työmääriin.

2. YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS

2.1 Oikeusaputoimistojen tulosohtaus

Jokainen hovioikeuden tuomiopiiri muodostaa oikeusapupiirin, jolla on enintään viideksi vuodeksi kerrallaan tehtävään valittu oikeusaputoimen johtaja.

Oikeusaputoimen johtajan tehtävänä on vastata oikeusapupalveluiden tasapuolisesta tarjonnasta oman oikeusapupiirinsä alueella.

Oikeusaputoimistojen tulosohtausmenettely toteutetaan kaksivaiheisesti. Ensimmäisessä vaiheessa oikeusministeriö käy oikeusaputoimen johtajien kanssa piirien tulosneuvottelut ja oikeusaputoimen johtajan oman toimiston tulosneuvottelut. Tulosneuvotteluissa keskustellaan seuraavan vuoden tuottavuutta ja taloudellisuutta koskevista tulostavoitteista toimistokohtaisesti. Tulosneuvotteluissa neuvotellaan ja myönnetään oikeusapupiirikohtaiset määrärahat. Oikeusaputoimen johtaja tekee selvityksen piirinsä oikeusaputoimistojen työtilanteesta ja toiminnasta sekä tarpeista. Tulosneuvotteluissa sovitaan myös seuraavan vuoden henkilöstöresurssien määrästä ja oikeusaputoimen johtajan liikkumavarasta henkilöstön palkkaamisessa. Tulosneuvotteluista laaditaan tulostavoiteasiakirja, jonka oikeusministeriön edustaja ja oikeusapupiirin johtaja allekirjoittavat.

Oikeusapupiirejä on kuusi: Turku, Vaasa, Itä-Suomi, Helsinki, Kouvola ja Rovaniemi. Oikeusaputoimen johtajat käyvät seuraavaa vuotta koskevat tuloneuvottelut piirinsä toimistojen kanssa niissä rajoissa, mitkä on sovittu oikeusministeriön ja oikeusaputoimen johtajan välisissä tulosneuvotteluissa. Tulosneuvotteluista laaditaan tulostavoiteasiakirja, jonka oikeusaputoimen johtaja ja oikeusaputoimiston johtava julkinen oikeusavustaja allekirjoittavat.

Tulosohtausprosessi tapahtuu siten, että oikeusministeriö lähettää oikeusaputoimistoille tulosneuvotteluja koskevat ohjeet. Ohjeistuksen lisäksi oikeusministeriö laatii

ja lähettää oikeusaputoimistoille tulosneuvottelujen pohja-aineistot (toiminnan kehitys, nettotoimintamenomäärärahan käyttösuunnitelma ja palkkaliite). Oikeusaputoimistot täyttävät oman toimistonsa pohja-aineiston ja lähettävät sen ministeriöön ja oikeusaputoimen johtajalle. Aineistoja käytetään oikeusministeriön ja oikeusaputoimen johtajien välisten tulosneuvottelujen pohjana.

Vuonna 2008 käydyissä tulosneuvotteluissa ei vielä käsitelty edunvalvonnan tuotoksia tai budjettia, vaan toimistokohtaiset määrärahat tulivat myönnettäviksi toimistoille erikseen vuoden 2009 puolella.

Oikeusaputoimen johtajat antavat seuraavan vuoden tulosneuvotteluja varten toimistoille oikeusministeriön ohjeiden lisäksi muut tarvittavat ohjeet

Toimintavuoden aikana oikeusaputoimen johtajat saavat piirinsä toimistojen ajantasaiset tilastot sekä talousraportit ja seuraavat niitä. Oikeusaputoimen johtajat pitävät vuosittain kokouksia piirinsä johtavien julkisten oikeusavustajien kanssa ajankohtaisista piiriä koskevista asioista, lainmuutoksista ja käytäntöjen yhdenmukaistamisesta hallinnollisissa asioissa. Piireissä voidaan järjestää myös hallinto-/osastosihteereiden kokouksia.

Kertomusvuoden aikana oikeusaputoimen johtajat olivat erittäin tiiviissä yhteydessä piirinsä oikeusaputoimistoihin edunvalvonnan siirtymisen vuoksi. Myös piirin johtavien julkisten oikeusavustajien kokouksia järjestettiin edunvalvonnan asioissa.

Oikeusaputoimen johtajat pitivät yhteyttä alueensa toimistoihin myös puhelimitse, sähköpostilla sekä tarvittaessa kävivät toimistoissa henkilökohtaisesti.

Oikeusaputoimen johtajat antoivat lausuntonsa julkisten oikeusavustajien nimitysasioissa oikeusministeriölle ja olivat mukana haastatteluissa. He antoivat myös lausuntonsa sivuvastaanottojen järjestämisestä ja tekevät johtavia julkisia oikeusavustajia koskevia hallinnollisia päätöksiä.

2.2 Palvelun saatavuus /Jonotusaika

Jonotusajan seurannalla kartoitetaan palvelun saatavuutta eli sitä, missä ajassa asiakas, ajan varattuaan, pääsee oikeusavustajan kanssa neuvottelemaan. Tämä auttaa myös valtakunnallisesti resurssien oikeaa kohdentamista.

Vuonna 2008 oli käytössä asiankäsittelyjärjestelmä Julian ajanvarausjärjestelmään perustuva jonotusaikaseuranta. Virastot pystyvät nyt itse tarkastelemaan jonotusaikansa ja sen muutoksia ja ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin.

Vuonna 2008 oikeusaputoimistojen keskimääräinen jonotusaika oli 11,5 päivää.

Useissa oikeusaputoimistoissa otetaan kiireelliset (määräaikaan sidotut) asiat hoidettavaksi jonottamatta.

2.3 Asia- ja asiakasrakenteen muutos

Oikeusaputoimistojen asia- ja asiakasrakenteessa on tapahtunut pysyvän luonteinen muutos. Asioista on tullut työläämpiä ja enemmän aikaa vieviä, esim. lasten huostaanottoasioissa ja lasten huoltoriidoissa. Silloin kuin lasten huoltoa ym. koskeva asia viedään oikeuteen, on tilanne yleensä erittäin monimutkainen ja vaikea, mikä näkyy myös tuomioistuimen puolella. Rikosasioissa lapsiin kohdistuvat seksuaalirikosasiat ovat paljon aikaa vieviä. Nämä ovat myös henkisesti erittäin raskaita hoidettavia. Näiden juttujen käsittelyn osalta olisi tarpeen joskus avustajan työnohjaus jakamisen edesauttamiseksi ko. asioiden hoitamisen jälkityönä.

Myös ulkomaalaistaustaisten asiakkaiden asiat ovat yleisiä enemmän ja vähemmän kaikissa oikeusaputoimistoissa. Asioiden hoitaminen vaatii paljon aikaa kielivaikeuksista ja erilaisesta kulttuuritaustasta johtuen.

2.4 Oikeudellinen puhelinneuvonta ja oikeusapuohjaus

Oikeudellista puhelinneuvontaa on annettu ja seurattu tilastollisesti jo vuodesta 1998 Espoon ja Närpiön oikeusaputoimistoissa ja Seinäjoen oikeusaputoimistossa vuoden 2002 alusta. Syksyllä 2005 käynnistettiin valtakunnallinen oikeudellisen neuvonnan kokeilu, jolla jo olemassa olevaa kokeilua laajennettiin ja monipuolistettiin. Vuonna 2006 kokeiluun tuli mukaan uusia neuvontatoimistoja.

Julkisten oikeusavustajien antamaa **oikeudellisen puhelinneuvonnan** kokeilua jatketaan vuoden 2009 joulukuuhun saakka. Syksyn 2008 tulosneuvotteluissa sovittiin, että oikeusaputoimistojen lakimiesten antamaa oikeudellista puhelinneuvontaa voidaan yllä mainittujen kokeilussa olevien oikeusaputoimistojen lisäksi antaa kokeiluna myös kaikissa muissa oikeusaputoimistoissa. Joulukuusta 2009 alkaen julkiset oikeusavustajat voivat antaa oikeudellista puhelinneuvontaa työtilanteen salliessa ja asian ollessa laadultaan sellainen, että asia on käsiteltävissä joustavasti puhelimesta.

Oikeudellisen puhelinneuvonnan laajentumisen etuna on asiakkaille, ettei heidän tarvitse enää soittaa erikseen toiseen oikeusaputoimistoon, vaan heitä voidaan palvella joustavammin siinä toimistossa, mihin he ovat ottaneet yhteyttä.

Toimistohenkilöstön antama **oikeusapuohjauksen** kokeilu on vakinaistettu vuoden 2007 alusta. Oikeusapuohjausta valtakunnallisesta puhelinnumerosta antaa 16 oikeusaputoimistoa. Oikeusapuohjausta annetaan suomeksi, ruotsiksi ja saameksi. Tämän lisäksi kaikki oikeusaputoimistot kirjaavat ja tilastoivat oikeusapuohjauksen luonteen opastuksen. Neuvontakokeilujen tavoitteena on turvata oikea-aikainen, asiantunteva ja luotettava oikeudellinen apu sitä tarvitseville sekä madaltaa kynnystä oikeudellisten asioiden selvittämiseen ryhtymiselle. Valtakunnallisen oikeusapuohjauksen koordinointi siirtyi kesäkuun 2007 alusta oikeusministeriöltä Joensuun oikeusaputoimistolle.

Tarve oikeusturvan parantamiseen oli tullut esille useissa eri yhteyksissä ja esimerkiksi tuomioistuinlaitoksen kehittämiskomitea oli komiteamietinnössään kiinnittänyt

asiaan huomiota ehdottamalla oikeuspalvelukeskusten perustamista. Alkuvaiheen uudistukseksi komitea ehdotti oikeussuojakeinoja koskevan valtakunnallisen puhelinneuvontapalvelun perustamista. Samoin oikeusturva-asiain neuvottelukunta oli sekin tuonut esiin oikeudellisen neuvonnan kehittämisen tarpeen.

Kokeilulla pyrittiin siihen, että ihmiset löytäisivät apua oikeudellisiin ongelmiinsa mahdollisimman nopeasti asioiden alkuvaiheessa ennen kuin ne kehittyvät vaikeasti hallittaviksi. Oikeusapuohjausta antaa oikeusaputoimistojen kokenut toimistohenkilökunta, kun taas oikeudellista puhelinneuvontaa antavat lakimiestutkinnon suorittaneet julkiset oikeusavustajat.

Oikeusapuohjauksessa asiakkaan kanssa kartoitetaan sitä, onko kysyjän syytä käännyä lakimiehen puoleen vai voiko jokin viranomainen tai muu taho olla hänelle avuksi. Puhelimessa kerrotaan, mistä asiasta löytyy lisätietoa samoin kuin esimerkiksi siitä, onko olemassa asian hoitamista helpottavia lomakkeita. Ohjaukseen ei ole palkattu uutta henkilökuntaa, vaan puhelinpäivystys on hoidettu muiden töiden ohella.

Oikeudellista puhelinneuvontaa antavaan, kokeilussa mukana olevaan oikeusaputoimistoon puhelut tulevat pääosin oikeusaputoimiston toimistohenkilökunnan ohjauksena. Asiakkaat voivat myös itse ajanvarauksen yhteydessä saada tiedon mahdollisuudesta saada asiassa puhelinneuvo, mikäli asia on laadultaan sellainen, ettei se edellytä käyntiä oikeusaputoimistossa neuvottelussa. Oikeudelliset puhelinneuvot annetaan pääsääntöisesti ajanvarauksella ja asiassa tehdään esteellisyystarkastus.

Oikeudellisia puhelinneuvoja seurataan asianhallintaohjelma Julian kautta. Näissä tehdään esteellisyystarkastus, mutta ei tuloksetystä. Juliaan kirjataan puhelinneuvona vähintään soittajan nimi ja asia sekä vastapuoli. Mikäli puhelun aikana ilmenee, että kysyjälle varataan aika neuvontaa antavasta oikeusaputoimistosta, neuvoa ei päätetä Juliaan puhelinneuvona, vaan puhelu on tällöin luonteeltaan ajanvarauksellinen. Oikeusapuohjausta seurataan Lotus Notes-ohjelman kautta merkitsemällä kustakin puhelusta pääasiaryhmä ja ohjaustoimenpide; asia päättyy, ohjattu ottamaan yhteyttä muualle, ohjattu ottamaan yhteyttä yksityiseen lakimieheen. Ohjauksen yhteydenototapa eritellään sen mukaan, annetaanko ohjausta valtakunnallisesta vai toimiston omasta puhelinnumerosta vai tuleeko asiakas käymään toimistolla tai ottaa yhteyttä postitse/ sähköpostitse.

Oikeusaputoimistoissa on kiinnitetty huomiota siihen, että oikeusapuohjauspuhelut kirjataan Notesin työtilaan, jossa ne näkyvät lukuina ja aiheittain.

2.5 Vaikuttavuus

Julkiset oikeusavustajat ovat vaikuttaneet paitsi asianajotyössään myös useissa komiteoissa, työryhmissä ja valiokunnissa seuraavasti: oikeudellisen tiedon hankintaa valmisteleva työryhmä, Stakesin sosiaali- ja terveydenhuollon ulkopuolisten tekijöiden vaikutuksia toiminnan järjestämiseen ja asiakkaan oikeuksiin arvioiva asiantuntijatyöryhmä, Suomen Asianajajaliiton valtuuskunta, Suomen Asianajajaliiton paikallisosastojen hallitukset, Suomen Asianajajaliiton eettinen valiokunta, Oikeuslaitos-

päivä-työryhmä, kriminaaliasiamiehen seuranta- ja ohjausryhmä, hovioikeuksien laatusuostyöryhmit, hallintolainkäytön kehittämistyöryhmä ja hallintolainkäytön yleisiä menettelysäännöksiä kehittämään asetettu työryhmä.

Vuonna 2008 asetettiin uusia työryhmiä: Oikeusministeriö asetti huhtikuussa 2008 työryhmän julkisen oikeusavun laadun arvioinnin kehittämiseksi. Työryhmän tehtävänä oli määritellä julkisen oikeusavun laatutekijät sekä tehdä ehdotus julkisen oikeusavun laadun arviointiin soveltuvaksi arviointijärjestelmäksi. Paitsi oikeusaputoimen kehittämiseksi laatuarviointia tarvitaan myös yksityisten avustajien tarjoaman julkisen oikeusavun arvioimiseksi. Työryhmän tehtävänä on määritellä julkisen oikeusavun laatutekijät ja tehdä ehdotus arviointijärjestelmäksi, jolla julkisen oikeusavun laatua voidaan mitata ja sen kehitystä seurata. Kehittämistyöryhmän puheenjohtaja on hallitusneuvos Merja Muilu oikeusministeriöstä ja oikeusapua edustavat julkinen oikeusavustaja Timo Syysvirta Turunseudun oikeusaputoimistosta ja johtava julkinen oikeusavustaja Teija Hyytiäinen Jyväskylän oikeusaputoimistosta.

Toukokuussa 2008 asetettiin työryhmä tarkistamaan oikeudenkäyntiasiamiehiä ja -avustajia koskevaa säätelyä. Työryhmän tulee mm. selvittää voidaanko yleistä lakimiestutkintoa pitää riittävänä kelpoisuusvaatimuksena ainakaan kaikissa asioissa. Jos lisäedellytyksiä asetetaan, niiden täyttyminen pitäisi kontrolloida jonkinlaisessa lupatai lisenssijärjestelmässä. Työryhmää johtaa oikeusneuvos Hannu Rajalahti ja oikeusapua edustaa oikeusaputoimen johtaja Arto Tiilikainen Joensuun oikeusaputoimistosta sekä hallitusneuvos Merja Muilu oikeusministeriöstä.

Yhteistalouden purkamista avoliiton päättyessä pohtineessa työryhmässä 1.5.-31.12.2008 edusti oikeusapua oikeusaputoimenjohtaja Liisa Vehmas. Työryhmä antoi mietintönsä tammikuussa 2009. Joulukuussa 2008 oikeusministeriö asetti henkilöstömuutostyöryhmän, jossa on oikeusaputoimenjohtaja Liisa Törnwall jäsenenä. Edunvalvonnan siirtymistä valmistelevissa työryhmissä ovat oikeusavustajat myös olleet edustettuina.

Oikeusavustajat ovat myös olleet kuultavana eduskunnassa useita kertoja esim. oikeusapulaisista, edunvalvonnan siirtämisestä, forum-säännöksistä ym.

Tietoa oikeusavusta on pyritty tuomaan esiin Helsingin Sanomissa ja alueellisissa päivälehdissä. Lisäksi kaupunginosalehdissä sekä aikakaus- ja ammattilehdissä on ollut oikeusapua käsitteleviä kirjoituksia. Oikeusaputoimen johtaja Liisa Vehmas on toiminut Advokaatti-lehden kolumnistina ja oikeusaputoimen johtaja Hanna-Leena Tukeva Lakimies-aikakauskirjan toimitusneuvostossa. Julkinen oikeusavustaja Esa Kylläinen on sen toimituskunnan jäsen, joka vastaa vuosittaisen Lakikirjan toimitamisesta.

Yhteistyö sidosryhmien eli tuomioistuinten, syyttäjien, asianajajalaitoksen ja useiden viranomaisten, kuten sosiaali-, poliisi- ja vankilaviranomaisten kanssa on ollut kaikilla toimialueilla pysyvää ja jatkuvaa. Oikeusavustajat käyvät myös puhumassa ja kouluttamassa eri organisaatioiden ja järjestöjen tilaisuuksissa. Julkiset oikeusavustajat ovat myös käyneet puhumassa peruskoulujen 9. luokilla Asianajajaliiton Oikeuskasvatusprojektin mukaisesti.

Oikeusministeriön koulutusyksikkö tekee yhteistyötä ammattikorkeakoulujen kanssa oikeustradenomien kouluttamiseksi. Oikeusaputoimistot ovat toimineet muiden oikeushallinnon virastojen ohella harjoittelupaikkoina opiskelijoille. Oikeusministeriö on kouluttanut harjoittelutoimistoihin työelämäohjaajia, joiden tehtävänä on ohjata opiskelijoita.

2.6 Kansainvälinen vaikuttavuus

Maailman globaalisuus näkyy myös oikeusavussa monella tavalla. Kaikkein selvimmän se näkyy oikeusaputoimistojen asiakaskunnan kansainvälistymisessä. Ulkomaalaistaustaisia asiakkaita on useissa toimistossa, asiakasmäärien vaihdellessa muutamista useisiin satoihin. Eniten ulkomaalaistaustaisia asiakkaita on pääkaupunkiseudulla ja sielläkin Helsingin oikeusaputoimistossa. Edellä kerrotusta johtuneen se, että kun oikeusministeriön toimesta päätettiin valmistaa video julkisesta oikeusavusta Suomessa, oli Helsingin oikeusaputoimisto monipuolisesti mukana videota työstämissä. Video on tarkoitettu pääasiassa levitettäväksi Venäjälle ja Kiinaan, jotka ovat oikeusavun kansainväliset pääyhteistyökumppanit, mutta sitä on levitetty myös suomalaisiin kouluihin, koska video on helppotajuinen kooste, joka elävien esimerkkien kautta kertoo tilanteista, joissa oikeusapua voi käyttää ja mitä oikeusapu korvaa. Toimiston henkilökunta osallistui paitsi videossa esiintymiseen myös sen käsikirjoittamiseen.

Johtuen Helsingin oikeusaputoimistossa käytettävästä asioimiskielien määrästä, kieliä on useita kymmeniä, Helsingin oikeusaputoimiston asiantuntemusta käytettiin hyväksi myös kun sisäministeriön asettama työryhmä mietti asioimistulkkien koulutusta ja tarvittavia pätevyysvaatimuksia ja asioimiskielien painotuksia..

Helsingin oikeusaputoimisto teki yhteistyötä koko vuoden Maahanmuuttoviraston kanssa, jolloin kummankin hallinnonalan käytännöt tulivat tutuiksi virastoissa.

Useat oikeusaputoimistot osallistuivat myös kotouttamistoimintaan.

Helsingin oikeusaputoimistossa on käynyt vuoden 2008 aikana tutustumassa oikeusapuun ryhmä Norjasta, ja Kiinasta. Helsingin oikeusaputoimistossa ovat vierailleet myös kaikki Helsingin käräjäoikeuden vaihtotuomarit, eli tuomareita Ranskasta, Kiinasta ja Virosta. Vaihtotuomarit ovat olleet aidosti kiinnostuneita oikeusapujärjestelmästä ja kirjeenvaihto oikeusapuasioista on jatkunut tuomareiden kanssa heidän kotimaahansa paluun jälkeenkin.

Helsingissä pidettiin 8 - 9.4.2008 Suomi-Kiina seminaari oikeusavusta sekä sovittelusta. Seminaariin osallistuivat oikeusaputoimen johtajat Marja-Leena Tervahauta ja Liisa Vehmas. Osa seminaarin osallistujista tutustui myös Helsingin oikeusaputoimistoon. Seminaarissa esitettiin oikeusapuvideo.

Moskovassa järjestettiin 23. - 25.4.2008 oikeusavun laatuun liittyvä seminaari, johon Venäjältä osallistuivat lähes kaikkien 16 oikeusaputoimiston johtajat sekä oikeusministeriön edustajat. Suomen valtuuskuntaa johti oikeusaputoimenjohtaja Liisa Vehmas ja jäsenenä olivat oikeusaputoimen johtaja Arto Tiilikainen sekä oikeusavustajia

Espoon ja Helsingin oikeusaputoimistoista. Seminaarin lisäksi valtuuskunnat vierailivat Moskovan oikeusaputoimistossa.

Oikeusaputoimen johtaja Arto Tiilikainen ja hallintosihteeri Asta Ruokolainen Joensuuun oikeusaputoimistosta sekä Kajaanin oikeusaputoimiston johtava julkinen oikeusavustaja Eeva Korhonen osallistuivat venäläis-amerikkalaiseen oikeusapuseminaariin Petroskoissa 5-5.6.2008.

Syksyn aikana oli vielä tarkoitus järjestää seminaari oikeusavusta Helsingissä, mutta seminaarin ajankohtaa jouduttiin siirtämään toistuvasti, koska Venäjän hallinnon vaihdon myötä oikeusaputoiminnan jatkaminen kävi osittain epävarmaksi. Seminaaria ei sitten lopultakaan järjestetty.

3. TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

3.1 Toiminnallinen tehokkuus ja sen kehitys

Vuonna 2008 oikeusaputoimistojen nettotoimintamenot olivat noin 22,1 milj. euroa. Nettotoimintamenot olivat 3 % arvioitua enemmän. Nettotoimintamenot ovat 9 % enemmän kuin vuonna 2007. Toiminnan kustannukset ovat vuoden 2007 tasolla. Maksullisen toiminnan tulokertymä oli noin 4,5 milj. euroa, joka on 21 % arvioitua enemmän. Maksullisen toiminnan tulokertymä on 10 % enemmän kuin vuonna 2007. Oikeusapumaksujen tulokertymä oli noin 1,0 milj. euroa, joka on 48 % enemmän kuin vuonna 2007. Toiminnan kustannukset olivat 6 % enemmän kuin vuonna 2007.

Oikeusaputoimistot tekevät oikeusapupäätökset sekä yksityisten asiamiesten hoitamisissa että oikeusaputoimistoissa hoidettavissa oikeusapuasioissa. Oikeusaputoimistot tekivät noin 21 200 oikeusapupäätöstä yksityisille asiamiehille, mikä on arvioidun mukainen. Oikeusaputoimistot tekivät 2 203 taloudellista selvitystä yksityisten asiamiesten asiakkaille. Tämän lisäksi oikeusapupäätös tehtiin jokaisessa oikeusaputoimiston hoidettavaksi tulleessa noin 52 000 asiassa.

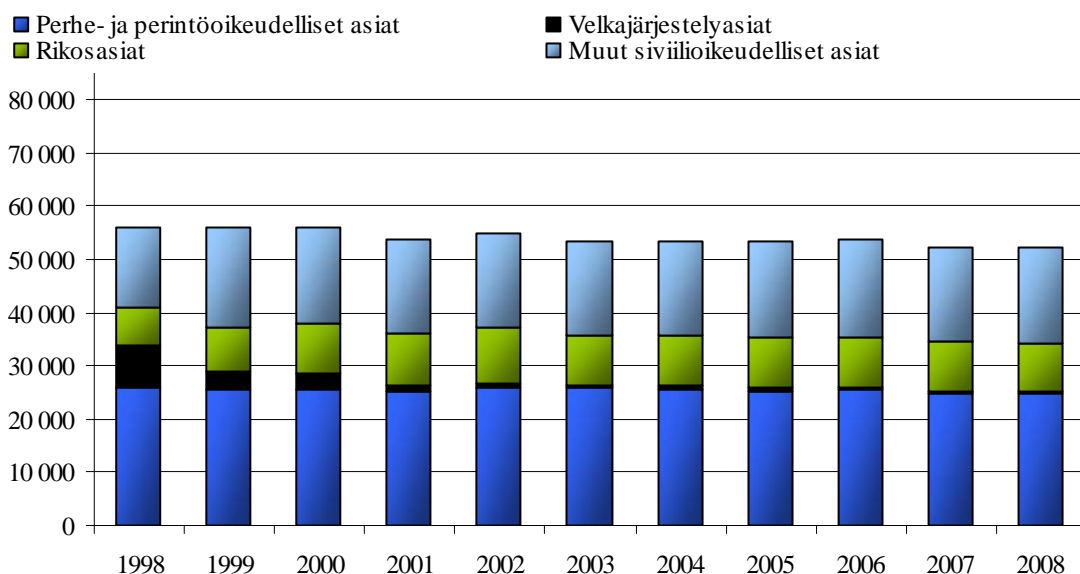
Taulukko. Valtion oikeusaputoimistojen toiminnallinen tehokkuus

	Toteutunut 2006	Toteutunut 2007	TAE 2008 tavoite (*)	Tulosso- pimus 2008 ta- voite	Toteutunut 2008	Vertailu vuo- teen 2007	Vertailu tulosso- pimuksen tavoittee- seen
TOIMINNAN TEHOKKUUS							
TOIMINTAMENOT JA KUSTANNUKSET							
Toimintamenot (brutto)	24 171	24 585	27 152	25 353	26 792	9 %	6 %
Tulot	4 048	4 187	4 100	3 806	4 598	10 %	21 %
Nettotoimintamenot (1000 € yhteensä	20 123	20 398	23 052	21 547	22 194	9 %	3 %
*) sis. Kuluttajariitalautakunnan toimintamenot							
Kustannukset (1000 €)	27 652	26 633			28 195	6 %	
Oikeusaputoimi	18 001	17 684			18 744	6 %	
Tukitoiminnot	6 514	5 777			6 180	7 %	
Poissaolot	3 137	3 172			3 271	3 %	
Maksullisen toiminnan tuotot (1000 €, LT)	914	1 019			1 122	10 %	
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset (LT)	1 293	1 521			1 752	15 %	
Maksullisen toiminnan							
kustannusvastaavuus (LT) %	71 %	67 %			64 %	- 4 %	
Maksullisen toiminnan tuotot (1000 €, JO)	3 094	3 120			3 395	9 %	
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset (JO)	8 682	8 594			9 080	6 %	
Maksullisen toiminnan							
kustannusvastaavuus (JO) %	36 %	36 %			37 %	3 %	
TOIMINNALLISET TAVOITTEET							
Taloudellisuus (€/ painotettu työmäärä)	89	99	93	96	108	9 %	13 %
Tuottavuus (painotettu työmäärä/htv)	500	457	530	508	457	0 %	- 10 %

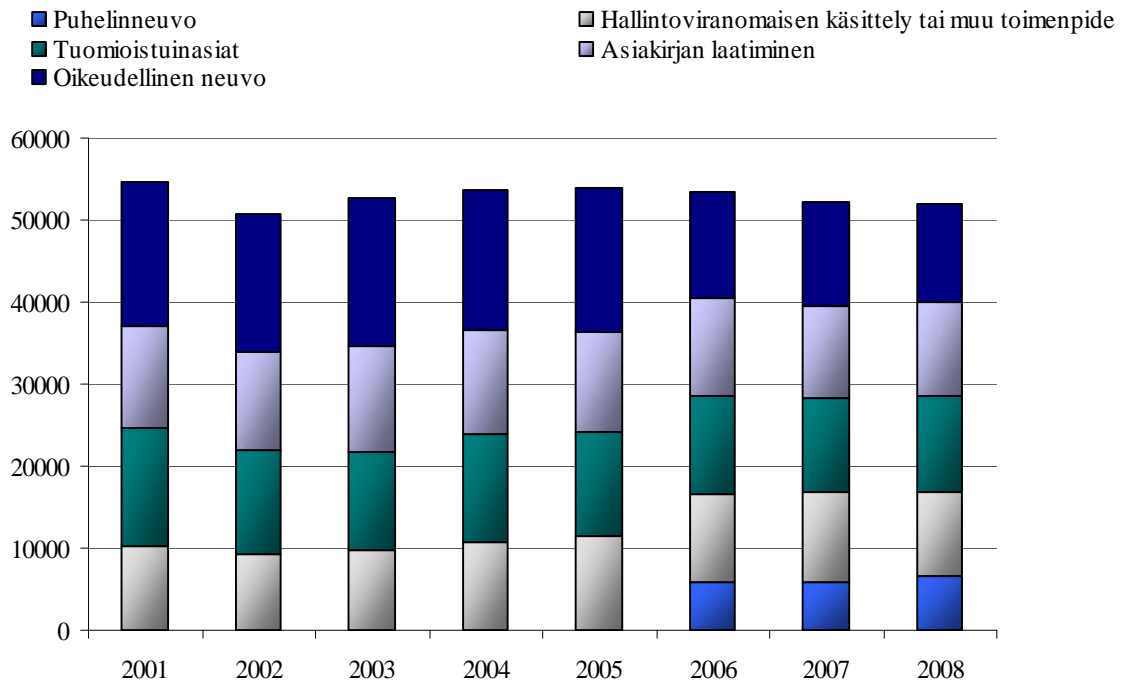
3.2 Tuotokset ja laadunhallinta

Vuonna 2008 valtion oikeusaputoimistoihin saapui yhteensä noin 52 161 asiaa, mikä on vuoden 2007 tasoa. Asioita saapui arvioitua vähemmän (6 %). Oikeusaputoimistojen asioista noin 82 % oli siviili- ja hallinto-oikeudellisia asioita. Siviili- ja hallinto-oikeudellisista asioista perhe- ja perintöoikeudellisia asioita oli 47 %, muita siviilioikeudellisia asioita 34 % ja 1 % velkajärjestelyasioita. Rikosasioiden osuus kaikista asioista oli 18 %.

Kuva. Oikeusaputoimistoihin saapuneet asiat 1998 - 2008

Oikeusaputoimistoissa käsiteltiin yhteensä 51 844 asiaa, mikä oli 1 % edellistä vuotta vähemmän ja 5 % arvioitua vähemmän. Oikeusaputoimistojen käsittelemistä asioista puhelinneuvonnan osuus oli 13 %, oikeudellisen neuvonnan osuus oli 23 %, asiakirjan laatimiseen päätyneiden asioiden osuus oli 22 %, tuomioistuimissa käsiteltiin 22 % asioista ja loput 20 % asioista päättyivät joko hallintoviranomaisen käsittelyyn tai muuhun toimenpiteeseen. Tyypillisimpiä tuomioistuinkäsittelyyn meneviä riita-asioita ovat lasten huoltoon ja elatukseen liittyvät asiat.

Kuva. Oikeusaputoimistoissa käsitellyt asiat v. 2001 - 2008

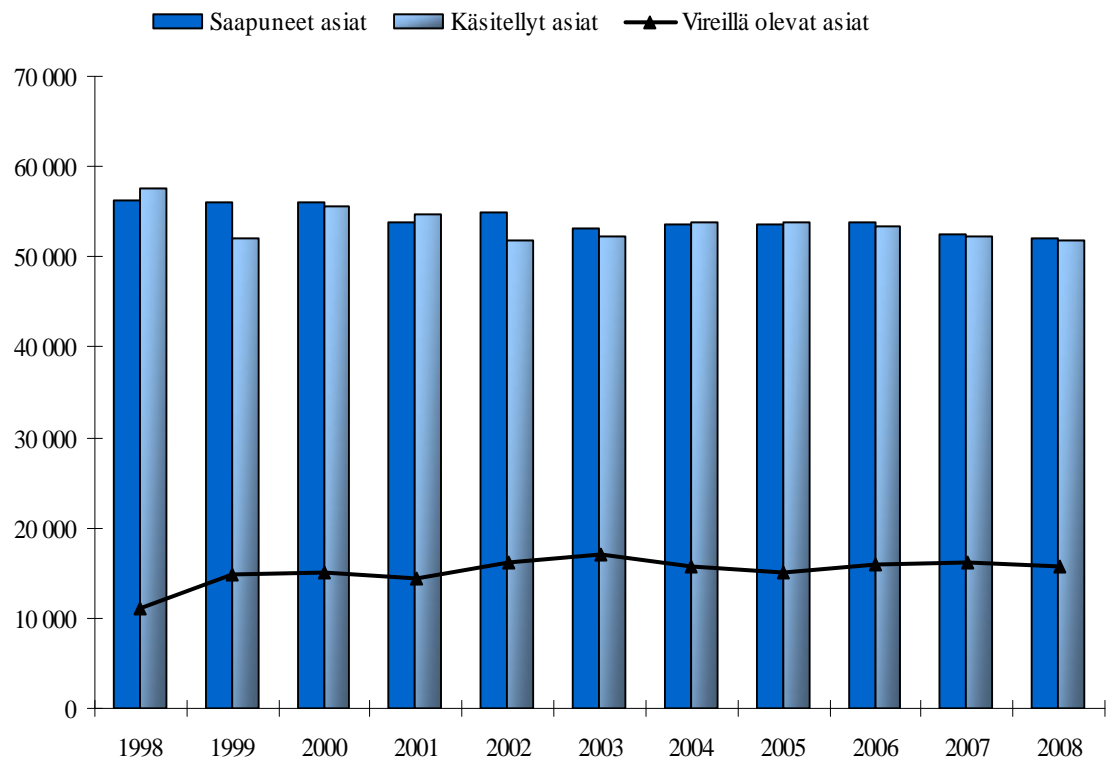
Oikeusaputoimistojen käsittelemistä asioista noin 4 % (1 820 kappaletta) oli vaativiksi luokiteltua asioita. Vaativia asioita oli eniten asiaryhmissä avioliitto- ja perheoikeudelliset asiat ja rikosasiat.

Oikeusaputoimistojen käsittelemistä asioista sovintoon riitaisessa asiassa päädyttiin noin 4 % asioista (2 197 kappaletta). Yli puolet (56 %) sovinnosta tehtiin asiaryhmässä avioliitto- ja perheoikeudelliset asiat. Sovintojen määrä perintöasioissa oli noin 9 %. Sovintojen määrä velkomusasioissa oli noin 6 %. Sovintoon päädyttiin noin 5 % rikosasioista.

Asiakkaan taloudellisen aseman perusteella oikeusapua annetaan korvauksetta tai osakorvausta vastaan. Tietyissä erityistilanteissa asiakasta voidaan palvella myös täyttä korvausta vastaan. Vuonna 2008 oikeusaputoimistojen hoitamista asioista 62 % hoidettiin korvauksetta. Osakorvausta vastaan oikeusapua annettiin 31 %:ssa asioista. Täyden korvauksen maksaneita asiakkaita oli 7 % asioista.

Taulukko. Oikeusaputoimistojen tuotokset ja laadunhallinta

TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA	Toteutunut 2006	Toteutunut 2007	TAE 2008 tavoite	Tulosso- pi- mus 2008 tavoite	Toteutunut 2008	Vertailu vuoteen 2007	Vertailu tulosso- pimuksen tavoit- teeseen
ASIAMÄÄRÄT							
<i>Oikeusaputoimistot</i>							
Saapuneet asiat	53 722	52 391		55 243	52 161	0 %	- 6%
Siirtyneet asiat	16 021	16 214		17 025	16 228	0 %	0 %
TOIMINNALLISET TAVOITTEET							
<i>Oikeusaputoimistot</i>							
Käsitellyt asiat	53 351	52 194	57 000	54 645	51 844	- 1 %	- 5%
Oikeusapupäätökset (kpl)	21 951	19 987	22 800	21 260	21 184	6 %	0 %
Oikeusapuohjaus (kpl)		13 003			11 435	- 12 %	
Suoritteiden laatu ja palvelukyky							
<i>Oikeusaputoimistot</i>							
Jonotusaika (pv)	6,7		7,0	6,0	11,5		5,5

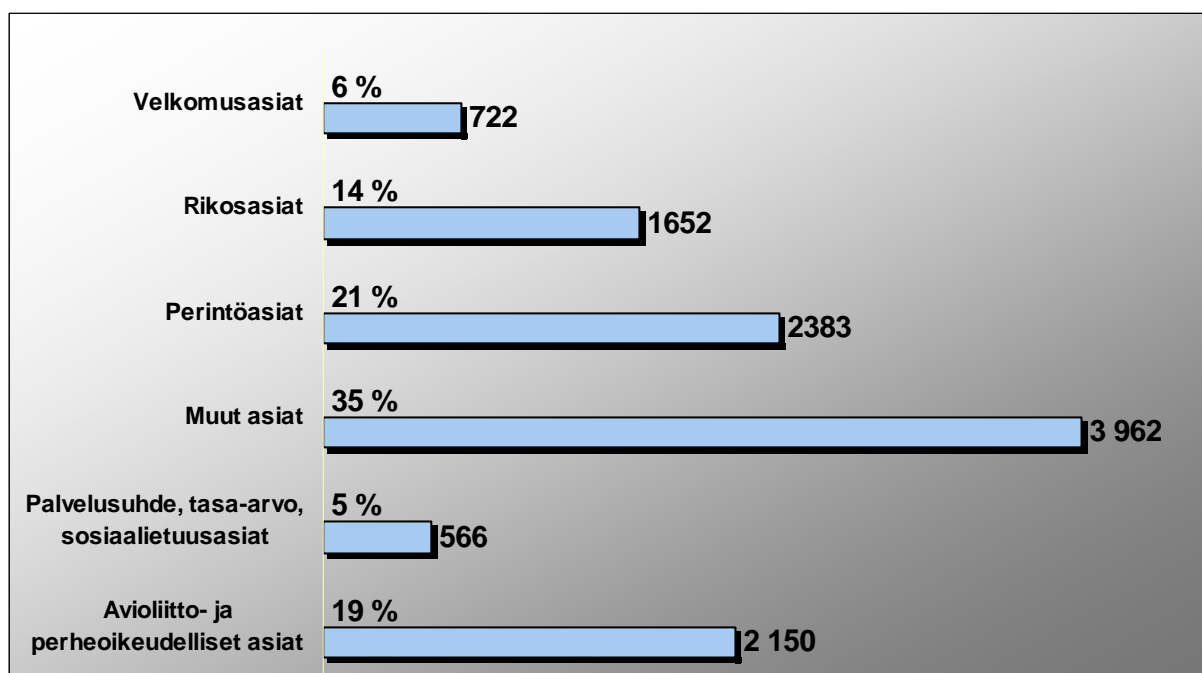
Kuva. Oikeusaputoimistojen työtilanne 1998 – 2008

Oikeusapuohjaus

Oikeusapuohjaukseen tuli vuonna 2008 yhteensä 11 435 puhelua. Oikeusapuohjaukseen valtakunnalliseen numeroon tuli noin 3 636 puhelua (32 %). Vuoden 2007 alusta alkaen kaikki oikeusaputoimistot ovat antaneet oikeusapuohjausta. Toimistojen oikeusapuohjaukseen puheluita tuli 7 799 (68 %) puhelua. Oikeusapuohjausta ei anneta vain puhelimesta. Toimistoissa käyntejä on ollut 1 233 kappaletta ja sähköpostin, faksin tai kirjeen kautta annettua oikeusapuohjausta 84 kappaletta.

Ohjaukseen soitetuista puheluista 58 % päättyi puhelimesta annettuun ohjaukseen eikä vaatinut jatkotoimenpiteitä. Puheluista 34 % ohjattiin ottamaan yhteyttä toiseen viranomaiseen. Puheluista 8 % ohjattiin ottamaan yhteyttä yksityiseen lakimieheen. Asiaryhmittäin eniten oli perintöasioihin liittyviä (21 %) sekä avioliitto-oikeutta ja perheoikeutta koskevia asioita (19 %).

Kuva. Oikeusapuohjauksen puhelut asiaryhmittäin vuonna 2008

Oikeusapupiirikohtainen tarkastelu

Turun oikeusapupiiri

Turun oikeusapupiirin henkilöstömäärä oli 101 henkilöttyövuotta. Julkisia oikeusavustajia oli 54 henkilöttyövuotta ja kansliahenkilökuntaa 47 henkilöttyövuotta.

Turun oikeusapupiirin saapuvien asioiden kokonaismäärä oli 8 % arvioitua vähemmän. Turun oikeusapupiiriin asioita saapui yhteensä 11 892 kappaletta, joka on 5 % vähemmän kuin vuonna 2007.

Taulukko. Turun oikeusapupiiriin saapuneet asiat vuosina 2001 - 2008

Vuosi	Perhe- ja perintöoikeudelliset asiat	Velkajärjestelyasiat	Rikosasiat	Muut siviilioikeudelliset asiat	Yhteensä	Vert. ed. vuoteen
2001	6 597	279	2 542	4 878	14 296	
2002	6 626	234	2 483	4 813	14 156	-1 %
2003	6 723	174	2 456	4 698	14 051	-1 %
2004	6 263	148	2 581	4 355	13 347	-5 %
2005	6 194	111	2 384	4 329	13 018	-2 %
2006	6 326	103	2 226	4 251	12 906	-1 %
2007	5 857	87	1 990	4 545	12 479	-3 %
2008	5 715	95	1 903	4 179	11 892	-5 %

Oikeusapupäätöksiä yksityisille asiamiehille tehtiin 3 % arvioitua enemmän. Oikeusapupäätöksiä tehtiin vuonna 2008 yhteensä 5 568 kappaletta, joka on 5 % enemmän kuin vuonna 2007. Taloudellisia selvityksiä tehtiin vuonna 2008 yhteensä 574 kappaletta, joka on 12 % edellistä vuotta enemmän.

Turun oikeusapupiiriin käsiteltyjen asioiden kokonaismäärä oli 9 % arvioitua vähemmän. Käsiteltyjen asioiden kokonaismäärä vuonna 2008 oli yhteensä 11 800 asiaa, joka on 5 % edellistä vuotta vähemmän.

Turun oikeusapupiiriin käsittelemistä asioista noin 4 % (497 kappaletta) oli vaativaksi luokiteltuja asioita. Vaativia asioita oli eniten asiaryhmissä avioliitto- ja perheoikeudelliset asiat ja rikosasiat.

Turun oikeusapupiiriin käsittelemistä asioista sovintoon riitaisessa asiassa päädyttiin noin 4 % asioista (510 sovintoa). Yli puolet (59 %) sovinnosta tehtiin asiaryhmässä avioliitto- ja perheoikeudelliset asiat.

Taulukko. Turun oikeusapupiirin käsitellyt asiat (%) piirin kokonaisasiamäärästä vuosina 2001 – 2008

Vuosi	Puhelinneuvontakokeilun mukainen neuvo	Oikeudellinen neuvo	Hallintoviranomaisen käsittely tai muu toimenpide	Tuomioistuinasiat	Yhteensä
2001		32 %	41 %	27 %	100 %
2002		32 %	42 %	26 %	100 %
2003		32 %	43 %	25 %	100 %
2004		29 %	44 %	27 %	100 %
2005		28 %	44 %	28 %	100 %
2006	5 %	25 %	44 %	26 %	100 %
2007	5 %	27 %	43 %	25 %	100 %
2008	5 %	26 %	44 %	25 %	100 %

Vaasan oikeusapupiiri

Vaasan oikeusapupiirin henkilöstömäärä oli 84 henkilöttyövuotta, joista julkisia oikeusavustajia oli 42 henkilöttyövuotta ja kansliahenkilökuntaa 42 henkilöttyövuotta. Vaasan oikeusapupiiriin saapuvien asioiden kokonaismäärä oli 8 % arvioitua vähemmän. Vaasan oikeusapupiiriin asioita saapui vuonna 2008 yhteensä 9 905 kappaletta, joka on 1 % edellistä vuotta enemmän.

Taulukko. Vaasan oikeusapupiiriin saapuneet asiat vuosina 2001 - 2008

Vuosi	Perhe- ja perintöoikeudelliset asiat	Velkajärjestelyasiat	Rikosasiat	Muut siviilioikeudelliset asiat	Yhteensä	Vert. ed. vuoteen
2001	4 147	264	1 899	3 142	9 452	
2002	4 277	175	1 828	3 115	9 395	-1 %
2003	4 377	133	1 831	3 287	9 628	2 %
2004	4 421	91	2 013	3 449	9 974	4 %
2005	4 594	106	2 131	3 459	10 290	3 %
2006	4 681	83	2 099	3 418	10 281	0 %
2007	4 463	92	2 005	3 243	9 803	-5 %
2008	4 467	82	1 956	3 400	9 905	1 %

Oikeusapupäätöksiä yksityisille asiamiehille tehtiin 4 % arvioitua enemmän. Oikeusapupäätöksiä tehtiin yhteensä 2 775 kappaletta, joka on 20 % edellistä vuotta enemmän. Taloudellisia selvityksiä tehtiin yhteensä 327 kappaletta, joka on 1 % edellistä vuotta enemmän.

Vaasan oikeusapupiirin käsiteltyjen asioiden kokonaismäärä on 4 % arvioitua vähemmän. Käsiteltyjen asioiden kokonaismäärä vuonna 2008 oli yhteensä 10 003 asiaa, joka on 3 % edellistä vuotta enemmän.

Vaasan oikeusapupiirin käsittelemistä asioista noin 3 % (322 kappaletta) oli vaativaksi luokiteltuja asioita. Vaativia asioita oli eniten asiaryhmissä avioliitto- ja perheoikeudelliset asiat ja rikosasiat.

Vaasan oikeusapupiirin käsittelemistä asioista sovintoon riittäisessä asiassa päädyttiin noin 4 % asioista (407 sovintoa). Yli puolet (56 %) sovinnosta tehtiin asiaryhmässä avioliitto- ja perheoikeudelliset asiat.

Taulukko. Vaasan oikeusapupiirin käsitellyt asiat (%) piirin kokonaisasiamäärästä vuosina 2001 - 2008

Vuosi	Puhelinneuvontakokeilun mukainen neuvo	Oikeudellinen neuvo	Hallintoviranomaisen käsittely tai muu toimenpide	Tuomioistuinasiat	Yhteensä
2001		31 %	40 %	29 %	100 %
2002		33 %	40 %	27 %	100 %
2003		37 %	38 %	25 %	100 %
2004		34 %	41 %	25 %	100 %
2005		34 %	43 %	23 %	100 %
2006	16 %	21 %	40 %	23 %	100 %
2007	13 %	23 %	42 %	22 %	100 %
2008	15 %	21 %	41 %	23 %	100 %

Itä-Suomen oikeusapupiiri

Itä-Suomen oikeusapupiirin henkilöstömäärä oli 72 henkilötövuotta, joista julkisia oikeusavustajia oli 35 henkilötövuotta, oikeusneuvoja 1,6 henkilötövuotta ja kansliahenkilöstöä 35 henkilötövuotta.

Itä-Suomen oikeusapupiiriin saapuneiden asioiden kokonaismäärä oli 2 % arvioitua vähemmän. Saapuneiden asioiden määrä on edellisen vuoden tasolla.

Taulukko. Itä-Suomen oikeusapupiiriin saapuneet asiat vuosina 2001 – 2008

Vuosi	Perhe- ja perintöoikeudelliset asiat	Velkajärjestelyasiat	Rikosasiat	Muut siviilioikeudelliset asiat	Yhteensä	Vert. ed. vuoteen
2001	4 317	114	1 475	2 646	8 552	
2002	4 374	104	1 488	2 932	8 898	4 %
2003	4 318	88	1 435	2 697	8 538	-4 %
2004	4 285	72	1 414	2 745	8 516	0 %
2005	4 136	64	1 418	2 750	8 368	-2 %
2006	4 353	48	1 469	3 201	9 071	8 %
2007	4 444	49	1 494	3 151	9 138	1 %
2008	4 400	43	1 520	3 165	9 128	0 %

Oikeusapupäätöksiä yksityisille asiamiehille tehtiin arvioidun mukaisesti. Oikeusapupäätöksiä tehtiin yhteensä 2 839 kappaletta, joka on 8 % edellistä vuotta enemmän. Taloudellisia selvityksiä tehtiin yhteensä 305 kappaletta, joka on 2 % edellistä vuotta enemmän.

Itä-Suomen oikeusapupiirin käsiteltyjen asioiden kokonaismäärä on 3 % arvioitua vähemmän. Käsiteltyjen asioiden kokonaismäärä oli yhteensä 9 084 asiaa, joka on 1 % edellistä vuotta vähemmän.

Itä-Suomen oikeusapupiirin käsittelemistä asioista noin 3 % (258 kappaletta) oli vaativaksi luokiteltuja asioita. Vaativia asioita oli eniten asiaryhmissä avioliitto- ja perheoikeudelliset asiat ja rikosasiat.

Itä-Suomen oikeusapupiirin käsittelemistä asioista sovintoon riittäisessä asiassa päädyttiin noin 3 % asioista (304 sovintoa). Noin puolet (47 %) sovinnosta tehtiin asiaryhmässä avioliitto- ja perheoikeudelliset asiat.

Taulukko. Itä-Suomen oikeusapupiirin käsitellyt asiat (%) piirin kokonaisasiamäärästä vuosina 2001 - 2008

Vuosi	Puhelinneuvontakokeilun mukainen neuvo	Oikeudellinen neuvo	Hallintoviranomaisen käsittely tai muu toimenpide	Tuomioistuinasiat	Yhteensä
2001		25 %	46 %	29 %	100 %
2002		26 %	47 %	27 %	100 %
2003		26 %	49 %	25 %	100 %
2004		25 %	49 %	26 %	100 %
2005		28 %	47 %	25 %	100 %
2006	14 %	22 %	42 %	22 %	100 %
2007	18 %	20 %	42 %	20 %	100 %
2008	20 %	19 %	42 %	19 %	100 %

Helsingin oikeusapupiiri

Helsingin oikeusapupiirin henkilöstömäärä oli 68 henkilötövuotta, joista julkisia oikeusavustajia oli 36 henkilötövuotta ja kansliahenkilöstöä 32 henkilötövuotta.

Helsingin oikeusapupiiriin saapui asioita 2 % arvioitua vähemmän. Helsingin oikeusapupiiriin saapui vuonna 2008 yhteensä 9 467 asiaa, joka on 4 % edellistä vuotta enemmän.

Taulukko. Helsingin oikeusapupiiriin saapuneet asiat vuosina 2001 - 2008

Vuosi	Perhe- ja perintöoikeudelliset asiat	Velkajärjestelyasiat	Rikosasiat	Muut siviilioikeudelliset asiat	Yhteensä	Vert. ed. vuoteen
2001	5 247	79	1 953	3 570	10 849	
2002	5 562	58	2 716	3 652	11 988	10 %
2003	5 622	42	1 861	3 752	11 277	-6 %
2004	5 670	44	1 837	3 652	11 203	-1 %
2005	4 493	24	1 605	3 326	9 448	-16 %
2006	4 464	22	1 750	3 361	9 597	2 %
2007	4 251	26	1 794	3 141	9 212	-4 %
2008	4 397	17	1 809	3 244	9 467	3 %

Oikeusapupäätöksiä yksityisille asiamiehille tehtiin 2 % arvioitua vähemmän. Oikeusapupäätöksiä tehtiin yhteensä 5 144 kappaletta, joka on 3 % edellistä vuotta enemmän. Taloudellisia selvityksiä tehtiin yhteensä 436 kappaletta, joka on 7 % edellistä vuotta vähemmän.

Helsingin oikeusapupiirin käsiteltyjen asioiden kokonaismäärä oli 1 % arvioitua vähemmän. Käsiteltyjen asioiden kokonaismäärä oli yhteensä 9 330 asiaa, joka on 2 % edellistä vuotta enemmän.

Helsingin oikeusapupiirin käsittelemistä asioista noin 4 % (343 kappaletta) oli vaativaksi luokiteltuja asioita. Vaativia asioita oli eniten asiaryhmissä avioliitto- ja perheoikeudelliset asiat, palvelusuhde- ja tasa-arvoasiat ja rikosasiat.

Helsingin oikeusapupiirin käsittelemistä asioista sovintoon riitaisessa asiassa päädyttiin noin 4 % asioista (338 sovintoa). Yli puolet (60 %) sovinnosta tehtiin asiaryhmässä avioliitto- ja perheoikeudelliset asiat.

Taulukko. Helsingin oikeusapupiiriin käsitellyt asiat (%) piirin kokonaisasiamäärästä vuosina 2001 - 2008

Vuosi	Puhelinneuvontakokeilun mukainen puhelinneuvo	Oikeudellinen neuvo	Hallintoviranomaisen käsittely tai muu toimenpide	Tuomioistuinasiat	Yhteensä
2001		46 %	33 %	21 %	100 %
2002		46 %	35 %	19 %	100 %
2003		49 %	35 %	17 %	100 %
2004		44 %	37 %	19 %	100 %
2005		46 %	36 %	18 %	100 %
2006	16 %	28 %	36 %	20 %	100 %
2007	18 %	25 %	36 %	21 %	100 %
2008	20 %	23 %	36 %	21 %	100 %

Kouvolan oikeusapupiiri

Kouvolan oikeusapupiirin henkilöstömäärä oli 53 henkilötövuotta, joista julkisia oikeusavustajia oli 26 henkilötövuotta, oikeusneuvot 1 henkilötövuosi ja kansliahenkilöstöä 26 henkilötövuotta.

Kouvolan oikeusapupiiriin saapui asioita 9 % arvioitua vähemmän. Kouvolan oikeusapupiiriin saapui vuonna 2008 yhteensä 5 237 asiaa, joka on 2 % edellistä vuotta vähemmän.

Taulukko. Kouvolan oikeusapupiiriin saapuneet asiat vuosina 2001 - 2008

Vuosi	Perhe- ja perintöoikeudelliset asiat	Velkajärjestelyasiat	Rikosasiat	Muut siviilioikeudelliset asiat	Yhteensä	Vert. ed. vuoteen
2001	2 253	56	962	1 427	4 698	
2002	2 370	55	923	1 512	4 860	3 %
2003	2 286	34	943	1 436	4 699	-3 %
2004	2 288	42	1 007	1 493	4 830	3 %
2005	2 714	71	1 050	1 769	5 604	16 %
2006	2 587	31	1 043	1 711	5 372	-4 %
2007	2 801	41	903	1 610	5 355	0 %
2008	2 547	42	940	1 708	5 237	-2 %

Oikeusapupäätöksiä yksityisille asiamiehille tehtiin 8 % arvioitua vähemmän. Oikeusapupäätöksiä tehtiin yhteensä 1 692 kappaletta, joka on 2 % edellistä vuotta enemmän. Taloudellisia selvityksiä tehtiin yhteensä 266 kappaletta, joka on 16 % edellistä vuotta enemmän.

Kouvolan oikeusapupiirin käsiteltyjen asioiden kokonaismäärä oli 6 % arvioitua vähemmän. Käsiteltyjen asioiden kokonaismäärä oli yhteensä 5 316 asiaa, joka on edellisen vuoden tasoa.

Kouvolan oikeusapupiirin käsittelemistä asioista noin 4 % (227 kappaletta) oli vaativaksi luokiteltuja asioita. Vaativia asioita oli eniten asiaryhmissä avioliitto- ja perheoikeudelliset asiat ja rikosasioissa.

Kouvolan oikeusapupiirin käsittelemistä asioista sovintoon riittävässä asiassa päädyttiin noin 5 % asioista (266 sovintoa). Yli puolet (57 %) sovinnosta tehtiin asiaryhmässä avioliitto- ja perheoikeudelliset asiat.

Taulukko. Kouvolaan oikeusapupiiriin käsitellyt asiat (%) piiriin kokonaisasiamäärästä vuosina 2001 – 2008

Vuosi	Perhe- ja perintöoikeudelliset asiat	Velkajärjestelyasiat	Rikosasiat	Muut siviilioikeudelliset asiat	Yhteensä	Vert. ed. vuoteen
2001	2 253	56	962	1 427	4 698	
2002	2 370	55	923	1 512	4 860	3 %
2003	2 286	34	943	1 436	4 699	-3 %
2004	2 288	42	1 007	1 493	4 830	3 %
2005	2 714	71	1 050	1 769	5 604	16 %
2006	2 587	31	1 043	1 711	5 372	-4 %
2007	2 801	41	903	1 610	5 355	0 %
2008	2 547	42	940	1 708	5 237	-2 %

Rovaniemen oikeusapupiiri

Rovaniemen oikeusapupiiriin henkilöstömäärä oli 67 henkilötyövuotta, joista julkisia oikeusavustajia oli 33 henkilötyövuotta, oikeusneuvoja 1 henkilötyövuosi ja kansliahenkilöstöä noin henkilötyövuotta.

Rovaniemen oikeusapupiiriin saapui asioita 4 % arvioitua vähemmän. Rovaniemen oikeusapupiiriin saapui vuonna 2008 yhteensä 6 532 asiaa, joka on 2 % edellistä vuotta enemmän.

Taulukko. Rovaniemen oikeusapupiiriin saapuneet asiat vuosina 2001 - 2008

Vuosi	Perhe- ja perintöoikeudelliset asiat	Velkajärjestelyasiat	Rikosasiat	Muut siviilioikeudelliset asiat	Yhteensä	Vert. ed. vuoteen
2001	2694	194	951	2049	5888	
2002	2658	190	937	1923	5708	-3 %
2003	2687	101	893	1823	5504	-4 %
2004	2680	155	897	1942	5674	3 %
2005	3164	104	1113	2465	6846	21 %
2006	3048	91	1042	2314	6495	-5 %
2007	3009	103	1049	2243	6404	-1 %
2008	3135	77	929	2391	6532	2 %

Oikeusapupäätöksiä yksityisille asiamiehille tehtiin 2 % arvioitua vähemmän. Oikeusapupäätöksiä tehtiin yhteensä 3 166 kappaletta, joka on 3 % edellistä vuotta enemmän. Taloudellisia selvityksiä tehtiin yhteensä 294 kappaletta, joka on 4 % edellistä vuotta vähemmän.

Rovaniemen oikeusapupiirin käsiteltyjen asioiden kokonaismäärä oli 8 % arvioitua vähemmän. Käsiteltyjen asioiden kokonaismäärä oli yhteensä 6 311 asiaa, joka on 1 % edellistä vuotta vähemmän.

Rovaniemen oikeusapupiirin käsittelemistä asioista noin 3 % (173 kappaletta) oli vaativaksi luokiteltuja asioita. Vaativia asioita oli eniten asiaryhmissä avioliitto- ja perheoikeudelliset asiat ja rikosasioissa.

Rovaniemen oikeusapupiirin käsittelemistä asioista sovintoon riitaisessa asiassa päättyi noin 6 % asioista (372 sovintoa). Yli puolet (56 %) sovintoista tehtiin asiaryhmässä avioliitto- ja perheoikeudelliset asiat.

Taulukko. Rovaniemen oikeusapupiirin käsitellyt asiat (%) piirin kokonaisasiamäärästä vuosina 2001 – 2008

Vuosi	Puhelinneuvontakokeilun mukainen neuvo	Hallintoviranomaisen			Yhteensä
		Oikeudellinen neuvo	käsittely tai muu toimenpide	Tuomioistuinasiat	
2001		21 %	53 %	26 %	100 %
2002		23 %	52 %	26 %	101 %
2003		24 %	52 %	23 %	100 %
2004		23 %	52 %	24 %	100 %
2005		24 %	55 %	21 %	100 %
2006	9 %	21 %	51 %	19 %	100 %
2007	7 %	22 %	50 %	21 %	100 %
2008	6 %	21 %	52 %	21 %	100 %

Toiminnan kehityksen arviointi, tulostavoitteiden saavuttamiseen vaikuttavia tekijöitä

Tilastointiohjeet muuttuivat vuonna 2007, joten vuosilta 2007 ja 2008 olevat tilastotiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia vuosien 1998 - 2006 tilastojen kanssa. Toiminnasta kertyvät tulot ovat vuosittain nousseet ja tulosneuvotteluissa on kiinnitetty huomiota tulojen oikea-aikaiseen ja asetuksen mukaiseen laskutukseen. Tulojen määrä on toisaalta myös osoitus hoidettujen juttujen painoarvon lisääntymisestä eli juttujen aiheuttamasta työmäärästä. Vuoden 2008 tuloksia arvioitaessa on otettava huomioon, että kesän 2008 ja erityisesti syksyn 2008 aikana huomattava osa johtavien oikeusavustajien työajasta käytettiin edunvalvonnan siirtymisen valmisteluun aiemmin todetulla tavalla. Edunvalvonnan siirtyminen tuli aiheuttamaan oikeusaputoimistojen henkilöstömäärän kaksinkertaistumisen. Lisäksi työtä aiheutti se, että yleisen edunvalvonnan eri osa-alueet aiheuttivat jo etukäteen perehtymistarvetta sekä jo konkreettisia järjestelyjäkin. Lisäksi johtaville julkisille oikeusavustajille järjestetty moniosainen muutosjohtamiskoulutus vei huomattavasti aikaa.

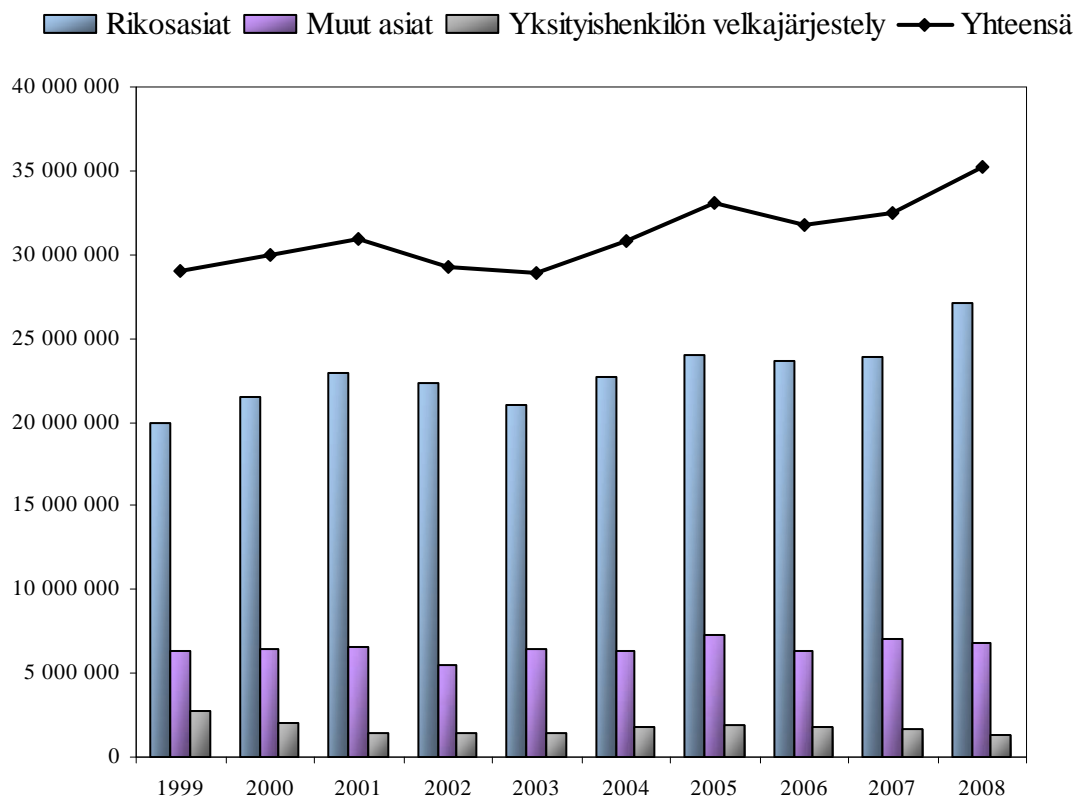
Vuoden 2008 tuloksia arvioitaessa tulee ottaa huomioon myös, että tuolloin valmisteltiin lukuisia oikeusaputoimistojen yhdistymisiä. Esim. Vaasan oikeusapupiirissä yhdistymisen vaikutuksessa oli yhteensä kahdeksan oikeusaputoimistoa oikeusapupiiriin 12 toimistosta. Yhdistymiset ovat vieneet neuvotteluineen, kokouksineen ja yhteistoimintamenettelyineen huomattavasti aikaa erityisesti johtavilta julkisilta oikeusavustajilta ja tämä on ollut pois asianajotyöstä. Pelkästään valmistelu on aiheuttanut haastetta sovitettaessa eri toimistojen käytäntöjä yhteen, mikä on luonnollisesti jatkunut vielä 2009 vuoden puolella käytännössä.

4. YKSITYISILLE OIKEUSAVUSTAJILLE MAKSETTAVAT KORVAUKSET

Vuoden 2008 talousarviossa momentille myönnettiin määrärahaa noin 32,4 milj. euroa. Määrärahaa saa käyttää oikeusapulain (257/2002), yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (571/1993), oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain (689/1997) sekä konkurssilain (120/2004) soveltamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Vuonna 2008 yksityisille avustajille maksetut palkkiot ja kulukorvaukset olivat yhteensä noin 37,4 milj. euroa, mikä on noin 5 % edellistä vuotta enemmän.

Yksityinen avustaja määrättiin 33 483 asianosaiselle joko oikeusapulain, oikeudenkäynnistä annetun rikoslain tai eräiden muiden lakien perusteella. Menot per asianosainen olivat 1 011 euroa, joka on 4 % enemmän kuin vuonna 2007. Yksityisille asiamiehille oikeusavusta suoritettavista kustannuksista 76 % kertyy käräjäoikeuksista ja noin 24 % hovioikeuksista. Tuomioistuinasioista rikosasiat ovat oikeusapuasioista määrällisesti ja kustannuksiltaan suurin asiaryhmä. Käräjäoikeuksissa ja hovioikeuksissa käsiteltyjen rikosasioiden määrä oli 28 614 asiaa, mikä on 6 % edellistä vuotta enemmän. Rikosasioiden kustannukset olivat 14 % edellistä vuotta enemmän.

Kuva. Yksityisille asiamiehille maksettavista korvauksista ja yksityishenkilön velkajärjestelyistä aiheutuvat menot 1999 – 2008

Syytteestä vapautettujen oikeudenkäyntikulujen korvaukset olivat noin 3,2 milj. euroa, joka on 7 % vähemmän kuin vuonna 2007. Yksityishenkilön velkajärjestelylain perusteella maksettiin korvauksia selvittäjille noin 1,4 milj. euroa, joka on 17 % edellistä vuotta vähemmän.

5. HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Oikeusaputoimistojen henkilöstömäärä vuonna 2008 oli 454,1 henkilötyövuotta (sis. työllisyysvaroin palkatut ja korkeakouluharjoittelijat).

Oikeusaputoimistojen henkilöstön keski-ikä oli 49,4 vuotta (49,1). Henkilöstömäärästä 74 % on naisia ja 26 % miehiä. Oikeusaputoimistojen vakinaisten virkamiesten määrä on vähentynyt 9 edellisestä vuodesta. Määräaikaisten virkamiesten määrä on lisääntynyt 2 edellistä vuodesta. Henkilöstön sairauspoissaolot ovat vähentyneet hieman edellisestä vuodesta (0,7 pv).

Oikeusaputoimistoissa on käytössä työajanseurantajärjestelmä TARMO. Työajanseurantajärjestelmän toiminnoille kohdistettu työaika oli noin 458,45 henkilötyövuotta vuonna 2008. Toimintoketjuittain tarkasteltuna toimintoketjuun oikeusaputoimi käytettiin 319,48 htv:ta ja kustannukset olivat 18,8 milj. euroa. Tukitoimintoihin käytettiin 74,2 htv:ta ja kustannukset olivat 4,5 milj. euroa. Poissaoloja oli 61,39 htv:ta ja kustannukset olivat 3,2 milj. euroa. Oikeushallinnon palvelukeskuksen ja tietotekniikkakeskuksen vyörytetyt erät olivat noin 3,38 htv:ta ja kustannukset olivat 1,7 milj. euroa.

Vuonna 2007 osa oikeusaputoimistoista aloitti Hertta-ohjelman käytön henkilöstöhallinnon aputyövälineenä. Vuonna 2008 laajennettiin Hertan käyttö kaikkiin oikeusaputoimistoihin.

Vuonna 2008 järjestettiin johtaville julkisille oikeusavustajille kuuden päivän muutosalmmennusseminaari, jossa käsiteltiin edunvalvonnan ja oikeusaputoimistojen yhdistymisiä sekä oikeusaputoimistojen virkarakennetta. Toukokuussa 2008 vietettiin oikeusavun 10-vuotisjuhlia kaksipäiväisen koko henkilöstölle järjestetyn koulutustilaisuuden merkeissä, jossa oli useita valinnaisseminaareja sekä oikeusavustajille että sihteereille. 10-vuotisjuhlat huipentuivat Smolnassa järjestettyyn iltatilaisuuteen. Julkisilla oikeusavustajilla oli koulutusta oikeuspsykologiasta, lapsioikeusseminaari teemalla "Kuuluuko lapsen ääni?", lapsen elatusavun määrittämisestä sekä asiamiestaitojen kehittämisestä. Oikeusapusihteereille järjestettiin koulutusta oikeusapuohjauksesta.

Piireittäin oli vielä 1-2 päivän koulutustilaisuus koko henkilöstölle. Oikeusavustajat ovat osallistuneet aktiivisesti AA-liiton järjestämiin alueellisiin koulutustilaisuuksiin.

Toimistot ovat laatineet henkilöstösuunnitelmansa, joita on käsitelty tulosneuvotteiluissa. Henkilöstösuunnitelmissa kartoitetaan henkilöstön eläköitymisajankohtia, resurssitarpeita, koulutustarpeita sekä työhyvinvointiin liittyviä kysymyksiä.

Lisäksi johtavat julkiset oikeusavustajat laativat 60 vuotta täyttäneiden henkilöiden kanssa eläköitymissuunnitelmat kehityskeskusteluiden yhteydessä. Eläköitymissuunnitelmat toimitetaan oikeusministeriön oikeusapuyksikköön ja oikeusaputoimen johtajalle. Eläköitymissuunnitelmat auttavat pitkän tähtäimen henkilöstö- ja virkarakennesuunnittelutyössä.

Johtavat julkiset oikeusavustajat käyvät vähintään kerran vuodessa kehityskeskustelut henkilöstön kanssa.

Työsuojeluasioissa oikeusapupiiri muodostaa työsuojeluyksikön. Oikeusaputoimen johtajat toimivat työsuojelupäällikköinä ja kussakin piirissä on valittu työsuojeluvaltuutetut ja varavaltuutetut. Helsingin, Vaasan ja Itä-Suomen oikeusapupiireissä on toiminut työsuojelutoimikunta.

Vuonna 2008 toteutettiin koko henkilöstön työtyytyväisyyskysely. Työtyytyväisyyskyselyn valtakunnallinen vastausprosentti oli 75. Työtyytyväisyyskyselyn vastauksia käsiteltiin johtavien julkisten oikeusavustajien muutosalmmennusseminaarissa valtakunnallisesti ja piireittäin. Työtyytyväisyyskyselyn lukuohjeena arvot yli 3,5 ovat hyviä ja arvot alle 2,5 ovat heikkoja. Oikeusavussa ei ollut ollenkaan arvoja alle 2,5. Vertailussa oikeusapu/oikeusministeriön hallinnonala/valtio oikeusapu menestyi muita paremmin lukuun ottamatta palkkausta koskevaa osiota.

Kaiku-ohjelman periaatteita sovelletaan edelleen. Oikeusapusektorilla on oma Kaiku-kehittäjä oikeusaputoimen johtaja Liisa Törnwall, joka pyrkii vaikuttamaan siihen, että Valtiokonttorin Kaiku-teemaa toteutetaan myös käytännössä.

Liisa Törnwall on jäsenenä oikeusministeriön asettamassa henkilöstömuutostyöryhmässä, jonka toimikausi alkoi 1.12.2008 ja päättyy 31.12.2009.

Oikeusministeriön hallinnonalan henkilöstöstrategia vuosille 2008 - 2011 valmistui syksyn 2007 aikana. Oikeushallinnon henkilöstöstrategia on valmistunut syksyllä 2004 ja asiakirja on nähtävissä intranet ILONASSA. Toimistojen tulee soveltaa henkilöstöstrategian periaatteita toiminnassaan.

KAIKU-ohjelman periaatteita sovelletaan edelleen. Oikeusapusektorilla on oma Kaiku-kehittäjä oikeusaputoimen johtaja Liisa Törnwall, joka pyrkii myötävaikuttamaan siihen, että Valtiokonttorin Kaiku-teemaa toteutetaan myös käytännössä.

Taulukko. Oikeusaputoimistojen henkilöstövoimavarat

HENKILÖSTÖVOIMAVARAT (Oikeusapu)	Toteutunut 2006	% osuus	Toteutunut 2007	% osuus	Toteutunut 2008	% osuus	vert. ed. v.
1.Henkilöstömäärä, rakenne ja kulut henkilötyövuodet (sis. työllisyysvaroin palkatut ja korkeakouluharjoittelijat)	458,0		456,5		454,9		-1,6
henkilöstömäärä	471		484		477		-7
naiset	349	74,1	362	74,8	355	74,4	-7
miehet	122	25,9	122	25,2	122	25,6	0
vakinaiset	431	91,5	428	88,4	419	87,8	-9
naiset	326	69,2	322	66,5	312	65,4	-10
miehet	105	22,3	106	21,9	107	22,4	1
määräaikaiset	40	8,5	56	11,6	58	12,2	2
naiset	23	4,9	40	8,3	43	9,0	3
miehet	17	3,6	16	3,3	15	3,1	-1
kokoaikaiset	456	96,8	467	96,5	456	95,6	-11
naiset	335	71,1	346	71,5	336	70,4	-10
miehet	121	25,7	121	25,0	120	25,2	-1
osa-aikaiset	15	3,2	17	3,5	21	4,4	4
naiset	14	3,0	16	3,3	19	4,0	3
miehet	1	0,2	1	0,2	2	0,4	1
keski-ikä	48,7		49,1		49,4		0,3
naiset	48,8		49,2		49,3		0,1
miehet	48,2		48,9		49,6		0,7
yli 45-vuotiaiden osuus henkilöstöstä	73,5		72,3		72,3		0,0
tehty työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta %	74,2		76,6		77,3		0,7
kokonaistyövoimakustannukset €/vuosi	24 779 304		24 161 586		27 689 401		15 %
tehdyn työajan palkat,% osuus palkkasummasta	82,7		84,5		80,4		-4,1
välilliset työvoimakustannukset	7 881 344		7 699 996		9 660 780		25 %
ja niiden % osuus tehdyn työajan palkoista	50,4		46,8		53,6		6,8
2.Työhyvinvointi							
työtyytyväisyysindeksi	-		-		3,4		
vaihtuvuus							
lähtövaihtuvuus % (ulkoiset päättäneet palvelussuhteet)	13,9		7,0		10,3		3,2
tulovaihtuvuus % (ulkoiset alkaneet palvelussuhteet)	13,3		8,7		9,2		0,5
työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen % henkilöstöstä	0,8		0		0,6		0,6
sairauspoissaolot, työpäivää/htv	10,0		9,7		9,0		-0,7
työterveyshuolto, €/htv	234,7		242,2		*		
3. Osaaminen							
koulutustasoindeksi	5,7		5,7		5,7		0,0
naiset	5,3		5,3		5,3		0,0
miehet	6,8		6,8		6,8		0,0
koulutuksen pituus, työpäivää/koulutettu	6		4,7		6,0		1,3
koulutuspanostus, työpäivää/htv	5,7		4,1		5,4		1,4
koulutus ja kehittäminen, €/htv	899,1		456,5		983,2		115 %
henkilöstön arvo, €	188 026 346		233 955 315		229 369 096		-2 %

* terveydenhuollon palautukset ovat suuremmat kuin kulut

6. SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

Oikeusaputoimi siirtyi kunnilta valtiolle vuonna 1998, jolloin siirryttiin kunnallisesta, lautakuntapohjaisesta toiminta- ja valvontajärjestelmästä oikeusministeriön hallinnonalalle. Samalla toimistoja yhdistettiin aiempaa isommiksi, itsenäisiksi virastoiksi ja luotiin oikeusaputoimen johtaja -järjestelmä hovioikeuspiirirajoja noudattaen.

Ohjaus- ja valvontajärjestelmä on kolmiportainen. Oikeusministeriö vastaa sektorin strategisesta suunnittelusta ja linjauksista sekä hallinnonalan kokonaisohjauksesta ja seurannasta.

Oikeusaputoimen johtajat vastaavat oikeusapupalveluiden tasapuolisesta tarjonnasta piirinsä alueella, käyvät vuosittaiset tulosneuvottelut ja ovat määrättyinä piirinsä työsuojelupäälliköiksi.

Oikeusaputoimistoissa johtava julkinen oikeusavustaja huolehtii sisäisen valvonnan järjestämisestä ja henkilöstö puolestaan on vastuussa omiin tehtäviinsä kuuluvista asianmukaisista menettelytavoista.

Oikeusapusektori on valtiolle siirryttyään omaksunut valtionhallinnon toimintatavat velvoitteineen, vastuineen ja raportointeineen.

Kaikki toimistot ovat laatineet työjärjestyksensä, joita päivitetään tarpeen mukaan, myös muut sisäiset määräykset ovat olleet ajan tasalla.

Kussakin toimistossa on laadittu jo aiemmin viestintäsuunnitelma sekä pelastus- ja valmiussuunnitelma ja tietoturvasuunnitelma sekä siihen liittyvä toipumissuunnitelma.

Julia-asianhallintajärjestelmää päivitetään jatkuvasti.

Oikeusapusektorin siirtyminen oikeushallinnon palvelukeskuksen asiakkaaksi vuonna 2006 on aiheuttanut ja tulevana vuosina aiheuttaa toimistoissa uudenlaisia seuranta- ja valvontatoimia sekä yhteisiä sopimuksia palvelukeskuksen kanssa menettelytavoista.

Oikeusaputoimistoissa valtionhallinnon valvonnan lisäksi on aina ollut velvollisuus noudattaa toimeksiantojen hoidossa myös hyvää asianajajatapaa, josta siitäkin Suomen Asianajajaliiton valvonnassa syntyy hyvä perusta asianmukaisille toimintatavoille.

Vuosittaisissa tulosneuvotteluissa oikeusministeriö, oikeusaputoimen johtajien kanssa varmistaa strategisten suunnitelmiansa eteenpäin menon ja saa palautetta oikeusapupiireistä vastaista päätöksentekoa varten.

Oikeusaputoimen johtajat yhdessä oikeusministeriön kanssa pitävät lähes kuukausittain kokouksia, joissa oikeusministeriössä vireillä olevia asioita myös työstetään eteenpäin.

Tulosneuvotteluissa toimistojen kanssa käydään yksityiskohtaisesti läpi kunkin yksikön tilanne ja neuvotellaan mahdollisesti havaittuihin epäkohtiin liittyvistä korjaavista toimenpiteistä.

Toimistoissa pidetään toimistokokouksia ja raportointijärjestelmät ovat pääosin kunnossa, yksiköt ovat edelleen pieniä ja tietojen vaihto johdon ja henkilöstön kesken vaivatonta.

Oikeusapusektorille ominaista on se, että oikeusaputoimeksiantojen hoitamisessa julkiset oikeusavustajat toimivat varsin pitkälti oman harkintansa mukaan oikeusapulainsäädännön, muiden määräysten ja normien pohjalta sekä hyvää asianajajatapaa noudattaen, mutta tilanne valvonnan ja sen systematisoinnin kannalta on haasteellinen.

Lahden oikeusaputoimistossa vuonna 2006 toimitetussa tarkastuksessa todettiin johtopäätöksenä, että toimintaympäristö ja toimintarakenteet ovat kunnossa. Yleisellä tasolla asia lienee muissakin toimistoissa samoin. Riskien tunnistamisessa, arvioinnissa ja hallinnassa sekä valvontatoimenpiteissä sen sijaan on kehittämisen varaa. Riskienhallintamenettelyt eivät olleet systemaattisia ja dokumentoituja.

Samoin sisäisen valvonnan rakenteet ovat jäsentymättömiä eikä valvontatoimenpiteitä ole kuvattu. Puutteellisuutta havaittiin myös siinä, että valvontatoimenpiteiden onnistumista on vaikea määrittää ja samasta syystä myös luotettavan seurannan arviointi on vaikeaa.

Lopputulena oikeusapusektorin osalta voidaan todeta perusasioiden olevan kunnossa, mutta kehitettävää on nimenomaan yhteisten mallinnettavien ja mitattavissa olevien riskien hallintaan, kontrolli- ja seurantajärjestelmään liittyvien menettelytapojen luomisessa.

Kyse on siis yksittäistä toimistoa laajemmasta kehittämishankkeesta, joka koskee koko hallinnonalaa, ja jossa yksittäiset toimistot voivat vain lähinnä terävöittää omia järjestelmiään annetuissa puitteissa, mutta kokonaisvastuu kehittämistyöstä on oikeusministeriöllä yhdessä oikeusaputoimen johtajien ja oikeusaputoimistojen muun henkilöstön kanssa.

Henkilöstösuunnitteluun, tiedonsiirtoon, osaamisen varmistamiseen ja mm. erikoistumiseen on kiinnitetty huomiota eläköitymisvauhdin kiihtyessä ja henkilöstörakenteen uudistumisen yhteydessä.

Uutena haasteena voidaan pitää sitä, että oikeusaputoimistoja yhdistetään toisiinsa, vuoden 2008 alusta yhdistäminen koski kahdeksaa toimistoa. Toimipaikat säilyivät kuitenkin lähes ennallaan.

Yhtenäisten käytäntöjen luominen uusissa yksiköissä vaatii panostusta, on työjärjestysten uusimistarvetta, erilaisten suunnitelmien päivittämistä sekä hyvää henkilöstöjohtamista, jotta toiminta uudessakin tilanteessa olisi lain- ja tarkoituksenmukaisesti toteutettu ja että myös asianmukainen hallinnollinen valvonta olisi mahdollista.

Vuoteen 2008 on voimakkaasti vaikuttanut yleisen edunvalvonnan valtiolle siirtymisen valmistelu. Johtavia julkisia oikeusavustajia koulutettiin ja mietittiin kokonaan uuden toimialan mukaantulon vaikutuksia rakenteisiin, vastuisiin, valvontaan, työturvallisuuteen, tiloihin ja kaikkeen muuhun, joka tulee ottaa huomioon myös sisäisen valvonnan järjestelyissä.

7. ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 23. päivänä helmikuuta 2009

Hanna-Leena Tukeva
oikeusaputoimen johtaja
Vaasan oikeusapupiiri

Liisa Vehmas
oikeusaputoimen johtaja
Helsingin oikeusapupiiri

Liisa Törnwall
oikeusaputoimen johtaja
Kouvolan oikeusapupiiri

Marja-Leena Tervahauta
oikeusaputoimen johtaja
Rovaniemen oikeusapupiiri

Marja-Leena Levänen
oikeusaputoimen johtaja
Turun oikeusapupiiri

Arto Tiilikainen
oikeusaputoimen johtaja
Itä-Suomen oikeusapupiiri

OIKEUSAPUTOIMISTOJEN TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN VUONNA 2008

	TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS																
	Bruttotoimintame not (toteutuma)	Maksullisen toiminnan tulot (tavoite)	Maksullisen toiminnan tulot (toteutuma)	%- muutos	Nettotoimintameno t (tavoite)	Nettotoimintameno t (toteutuma)	%- muuto s	Tuottavuus (tavoite)	Tuottavuus (toteutuma)	%- muutos	Taloudellisuus (tavoite)	Taloudellisuus (toteutuma)	%- muutos	Painotettu työmäärä (tavoite)	Painotettu työmäärä (toteutuma)	%- muutos	
sivutoimisto (st)																	
TURUN OIKEUSAPUPIIRI	6 156 762	-998 000	-1 157 597	16 %	4 797 243	4 999 165	4 %	556	496	-11 %	85	98	16 %	56 445	50 841	-10 %	
325 Forssa-Loimaa	354 013	-48 000	-66 066	38 %	280 547	287 945	3 %	381	435	14 %	123	110	-10 %	2 288	2 607	14 %	
Forssa-Loimaa, Loimaa st																	
326 Hämeenlinna	357 903	-55 000	-70 071	27 %	295 830	287 833	-3 %	489	404	-17 %	101	119	18 %	2 934	2 425	-17 %	
327 Kankaanpää	358 000	-33 000	-42 698	29 %	303 923	315 300	4 %	412	365	-11 %	123	144	17 %	2 470	2 191	-11 %	
Kankaanpää, Ikaalisten st																	
378 Lohja	346 368	-43 000	-39 585	-8 %	289 564	306 784	6 %	554	569	3 %	87	90	3 %	3 323	3 415	3 %	
331 Mänttä	220 330	-31 000	-42 255	36 %	178 027	178 078	0 %	351	296	-16 %	127	151	19 %	1 402	1 182	-16 %	
381 Raasepori	236 586	-35 000	-42 973	23 %	183 201	193 612	6 %	328	262	-20 %	140	185	32 %	1 311	1 046	-20 %	
334 Rauma	543 701	-115 000	-132 436	15 %	409 524	411 266	0 %	548	468	-15 %	83	98	18 %	4 934	4 211	-15 %	
Rauma, Uusikaupunki st																	
335 Salo	302 777	-48 000	-58 044	21 %	241 690	244 734	1 %	472	462	-2 %	102	106	3 %	2 359	2 308	-2 %	
336 Tampere	800 393	-150 000	-169 971	13 %	592 163	630 422	6 %	720	641	-11 %	63	76	20 %	9 366	8 338	-11 %	
337 Tampereenseutu	808 287	-190 000	-212 058	12 %	567 068	596 230	5 %	581	444	-24 %	76	105	38 %	7 453	5 690	-24 %	
Tampereenseutu, Vammalan st																	
338 Akaa	207 519	-45 000	-38 674	-14 %	158 246	168 845	7 %	528	419	-21 %	75	101	34 %	2 111	1 676	-21 %	
339 Turku	800 381	-110 000	-135 275	23 %	621 945	665 106	7 %	665	666	0 %	74	81	8 %	8 374	8 258	-1 %	
341 Turunseutu	682 859	-80 000	-85 379	7 %	548 725	597 479	9 %	637	574	-10 %	78	95	21 %	7 007	6 315	-10 %	
344 Ahvenanmaa	137 644	-15 000	-22 112	47 %	126 790	115 530	-9 %	557	589	6 %	114	98	-14 %	1 114	1 177	6 %	
VAASAN OIKEUSPUIIRI	4 932 327	-722 800	-962 376	33 %	3 917 110	3 969 957	1 %	500	459	-8 %	94	102	9 %	41 777	38 800	-7 %	
347 Jyväskylä	790 251	-95 000	-114 583	21 %	646 992	675 668	4 %	586	524	-11 %	88	102	17 %	7 387	6 598	-11 %	
348 Jämsä	226 723	-38 000	-42 916	13 %	174 587	183 807	5 %	393	419	7 %	111	110	-1 %	1 571	1 677	7 %	
349 Kauhajoki	239 129	-24 800	-35 489	43 %	194 773	203 641	5 %	474	347	-27 %	103	147	43 %	1 896	1 387	-27 %	
328 Kokemäki	238 191	-40 000	-60 742		179 654	177 447		609	442		74	100		2 435	1 766		
351 Kokkola	436 611	-55 000	-72 178	31 %	364 316	364 435	0 %	442	415	-6 %	101	108		3 601	3 384	-6 %	
Kokkola, Kannus st																	
352 Lapua	530 056	-70 000	-96 619	38 %	431 619	433 437	0 %	393	382	-3 %	122	126	3 %	3 539	3 440	-3 %	
Lapua , Alavus st																	
353 Närpiö	98 140	-9 000	-11 433	27 %	80 402	86 708	8 %	446	341	-23 %	116	164	41 %	692	529	-23 %	
354 Pietarsaari	207 418	-24 000	-48 063	100 %	167 796	159 355	-5 %	460	541	18 %	104	84	-19 %	1 609	1 892	18 %	
333 Pori	712 289	-155 000	-202 574	31 %	516 312	509 716	-1 %	488	469	-4 %	88	91	3 %	5 862	5 625	-4 %	
356 Seinäjoki	510 735	-70 000	-97 793	40 %	388 622	412 945	6 %	477	476	0 %	102	108	6 %	3 813	3 812	0 %	
357 Vaasa	619 872	-92 000	-124 276	35 %	517 846	495 598	-4 %	646	597	-8 %	74	77	4 %	7 000	6 469	-8 %	
359 Äänekoski	322 913	-50 000	-55 710	11 %	254 192	267 201	5 %	395	370	-6 %	107	120	12 %	2 373	2 220	-6 %	
Äänekoski, Viitasaaren st																	
ITÄ-SUOMEN OIKEUSAPUPIIRI	4 186 102	-656 000	-788 820	20 %	3 308 546	3 397 283	3 %	500	463	-7 %	92	102	11 %	35 851	33 190	-7 %	
361 Iisalmi	348 444	-55 000	-84 294	53 %	281 769	264 150	-6 %	506	438	-13 %	93	100	8 %	3 034	2 630	-13 %	
362 Joensuu	900 399	-135 000	-144 876	7 %	714 659	755 521	6 %	534	567	6 %	91	90	0 %	7 875	8 363	6 %	
Joensuu , Ilomantsi st																	
Joensuu, Kitee st																	
364 Kajaani	504 191	-130 000	-174 731	34 %	349 607	329 462	-6 %	619	572	-8 %	66	68	2 %	5 259	4 858	-8 %	
Kajaani, Kuhmo st																	
366 Kuopio	704 880	-87 000	-82 779	-5 %	572 031	622 103	9 %	521	432	-17 %	88	115	31 %	6 512	5 394	-17 %	
Kuopio, Suonenjoki st																	
367 Mikkeli	478 867	-72 000	-76 044	6 %	382 271	402 821	5 %	456	345	-24 %	105	146	39 %	3 645	2 762	-24 %	
Mikkeli, Mäntyharju st																	
368 Nilsia	217 424	-38 000	-38 277	1 %	176 348	179 149	2 %	395	385	-2 %	112	116	4 %	1 581	1 542	-2 %	
369 Nurmee	238 976	-43 000	-68 851	60 %	185 218	170 123	-8 %	499	422	-15 %	89	97	8 %	2 079	1 761	-15 %	
Nurmee, Lieksa st																	
371 Pieksämäki	223 191	-26 000	-39 703	53 %	177 801	183 490	3 %	503	417	-17 %	88	110	25 %	2 013	1 668	-17 %	
372 Savonlinna	233 941	-30 000	-35 294	18 %	186 966	198 645	6 %	428	418	-3 %	109	119	9 %	1 713	1 670	-3 %	
373 Varkaus	335 790	-40 000	-43 971	10 %	281 876	291 820	4 %	357	424	19 %	132	115	-13 %	2 139	2 543	19 %	

OIKEUSAPUTOIMISTOJEN TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN VUONNA 2008

	TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS															
	Bruttotoimintame not (toteutuma)	Maksullisen toiminnan tulot (tavoite)	Maksullisen toiminnan tulot (toteutuma)	%- muutos	Nettotoimintameno t (tavoite)	Nettotoimintameno t (toteutuma)	%- muutos	Tuottavuus (tavoite)	Tuottavuus (toteutuma)	%- muutos	Taloudellisuus (tavoite)	Taloudellisuus (toteutuma)	%- muutos	Painotettu työmäärä (tavoite)	Painotettu työmäärä (toteutuma)	%- muutos
sivutoimisto (st)																
HELSINGIN OIKEUSAPUPIIRI	4 269 174	-463 000	-544 206	18 %	3 690 319	3 724 965	1 %	545	504	-8 %	100	108	7 %	36 780	34 612	-6 %
374 Espoo	889 397	-95 000	-112 926	19 %	749 273	776 471	4 %	533	538	1 %	100	102	2 %	7 463	7 597	2 %
375 Helsinki	1 341 725	-160 000	-177 740	11 %	1 188 919	1 163 985	-2 %	592	539	-9 %	100	108	8 %	11 848	10 772	44 %
377 Järvenpää	460 438	-45 000	-48 814	8 %	380 563	411 623	8 %	691	547	-21 %	79	94	19 %	4 836	4 380	-9 %
379 Porvoo	350 865	-38 000	-42 526	12 %	300 113	308 339	3 %	414	368	-11 %	121	140	16 %	2 485	2 209	-11 %
400 Pääkaupunkiseutu	666 407	-70 000	-82 291	18 %	585 683	584 115	0 %	542	474	-13 %	98	112	14 %	5 967	5 211	-13 %
382 Vantaa	560 342	-55 000	-79 909	45 %	485 769	480 432	-1 %	440	468	6 %	116	108	-7 %	4 182	4 444	6 %
KOUVOLAN OIKEUSAPUPIIRI	3 123 311	-486 000	-575 687	18 %	2 459 685	2 547 623	4 %	464	410	-12 %	100	113	13 %	24 604	22 463	-9 %
383 Heinola	220 125	-34 000	-42 005	24 %	177 388	178 121	0 %	490	397	-19 %	103	128	24 %	1 716	1 391	-19 %
376 Hyvinkää	372 508	-60 000	-68 357	14 %	289 362	304 150	5 %	451	396	-12 %	107	128	20 %	2 704	2 377	-12 %
384 Imatra	256 738	-37 000	-49 694	34 %	202 412	207 044	2 %	396	387	-2 %	128	134	5 %	1 586	1 549	-2 %
385 Kotka	391 301	-60 000	-74 141	24 %	306 768	317 160	3 %	452	370	-18 %	97	122	26 %	3 162	2 592	-18 %
386 Kouvola	486 944	-55 000	-53 549	-3 %	408 274	433 393	6 %	428	395	-8 %	119	137	15 %	3 423	3 159	-8 %
387 Lahti	773 629	-145 000	-176 909	22 %	583 100	596 720	2 %	551	529	-4 %	78	84	7 %	7 442	7 138	-4 %
Lahti, Orimattila st																
388 Lappeenranta	380 288	-65 000	-71 831	11 %	299 755	308 458	3 %	428	364	-15 %	100	121	21 %	2 995	2 551	-15 %
389 Riihimäki	241 778	-30 000	-39 201	31 %	192 627	202 577	5 %	394	427	8 %	122	119	-3 %	1 578	1 706	8 %
ROVANIEMEN OIKEUSAPUPIIRI	4 124 516	-480 500	-569 438	19 %	3 373 328	3 555 076	5 %	448	384	-14 %	113	135	20 %	29 824	26 264	-12 %
346 Haapajärvi	368 240	-52 000	-60 915	17 %	303 663	307 327	1 %	490	376	-23 %	103	136	32 %	2 942	2 258	-23 %
391 Kemi	396 804	-43 000	-50 183	17 %	319 507	346 620	8 %	532	528	-1 %	100	109	9 %	3 190	3 171	-1 %
393 Kittilä	230 589	-16 500	-18 989	15 %	216 751	211 600	-2 %	412	255	-38 %	131	207	58 %	1 649	1 020	-38 %
Kittilä, Enontekiö st																
394 Kuusamo	356 763	-70 000	-73 848	5 %	277 439	282 913	2 %	441	392	-11 %	105	120	15 %	2 646	2 351	-11 %
Kuusamo, Kemijärvi st																
Kuusamo, Suomussalmi st																
395 Oulu	631 455	-85 000	-103 981	22 %	462 496	527 474	14 %	557	488	-12 %	83	108	30 %	5 570	4 881	-12 %
396 Ouluseutu	778 765	-55 000	-60 620	10 %	670 664	718 145	7 %	390	295	-24 %	138	195	41 %	4 872	3 689	-24 %
Ouluseutu, Raahen st																
397 Rovaniemi	365 006	-23 000	-40 975	78 %	313 733	324 031	3 %	370	463	25 %	141	117	-18 %	2 218	2 778	25 %
398 Sodankylä	399 512	-38 000	-46 718	23 %	344 835	352 793	2 %	400	377	-6 %	144	156	9 %	2 401	2 261	-6 %
Sodankylä, Inari st																
Sodankylä, Utsjoki st																
399 Tornio	353 194	-45 000	-61 675	37 %	285 615	291 518	2 %	422	346	-18 %	113	140	25 %	2 535	2 078	-18 %
Tornio, Pello st																
358 Ylivieska	244 189	-53 000	-51 534	-3 %	178 624	192 653	8 %	451	445	-1 %	99	108	9 %	1 803	1 778	-1 %
YHTEENSÄ	26 792 192	-3 806 300	-4 598 124	21 %	21 546 231	22 194 069	3 %	508	457	-10 %	96	108	13 %	225 281	206 171	-8 %

OIKEUSAPUTOIMISTOJEN TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN VUONNA 2008

TUOTOKSET sivutoimisto (st)	Saapuvat (tavoite)	Saapuvat (toteuma)	%- muutos	Käsiteltyt (tavoite)	Käsiteltyt (toteutuma)	%- muutos	Siirtyvät (tavoite)	Siirtyvät (toteutuma)	%- muutos	Oikeusapup äätökset (tavoite)	Oikeusapu päätökset (toteutuma)	%- muutos	HTV (tavoite)	HTV (toteutuma)	%- muutos	Jonotusaik a (ka) tavoite, pv	Jonotusaik a (ka) toteutuma, pv	Muutos, pv
TURUN OIKEUSAPUPIIRI	12 905	11 892	-8 %	12 923	11 800	-9 %	4 138	4 248	3 %	5 428	5 568	3 %	101	102,6	1 %	5,0	11,8	6,8
Forssa-Loimaa	585	604	3 %	560	611	9 %	96	64	-33 %	388	407	5 %	6,00	5,97	0 %	3,0	8,5	5,5
Forssa-Loimaa, Loimaa st																		
Hämeenlinna	600	572	-5 %	600	552	-8 %	155	175	13 %	525	334	-36 %	6,00	6,88	15 %	7,0	11,2	4,2
Kankaanpää	660	625	-5 %	670	617	-8 %	234	252	8 %	70	78	11 %	6,00	6,10	2 %	7,0	9,7	2,7
Kankaanpää, Ikaalisten st																		
Lohja	888	796	-10 %	846	822	-3 %	322	254	-21 %	410	652	59 %	6,00	6,00	0 %	10,0	10,9	0,9
Mänttä	420	360	-14 %	420	365	-13 %	112	107	-4 %	18	10	-44 %	4,00	4,00	0 %	3,0	4,7	1,7
Raasepori	487	446	-8 %	473	435	-8 %	134	131	-2 %	75	78	4 %	4,00	4,00	0 %	5,0	7,1	2,1
Rauma	1 256	1 222	-3 %	1 185	1 156	-2 %	285	280	-2 %	221	193	-13 %	9,00	8,91	-1 %	5,0	7,5	2,5
Salo	764	746	-2 %	730	722	-1 %	258	248	-4 %	120	79	-34 %	5,00	4,93	-1 %	2,0	8,4	6,4
Tampere	1 855	1 606	-13 %	1 863	1 647	-12 %	598	565	-6 %	1 585	1 875	18 %	13,00	13,02	0 %	9,0	13,9	4,9
Tampereenseutu	1 500	1 229	-18 %	1 558	1 229	-21 %	615	673	9 %	425	271	-36 %	12,83	13,09	2 %	7,0	14,8	7,8
Tampereenseutu, Vammalan st																		
Akaa	451	405	-10 %	482	400	-17 %	57	93	63 %	55	40	-27 %	4,00	3,59	-10 %	5,0	8,2	3,2
Turku	1 825	1 812	-1 %	1 828	1 799	-2 %	609	625	3 %	950	962	1 %	12,40	12,71	2 %	10,0	10,5	0,5
Turunseutu	1 367	1 202	-12 %	1 459	1 179	-19 %	516	631	22 %	480	442	-8 %	11,00	11,36	3 %	5,0	17,2	12,2
Ahvenanmaa	247	267	8 %	249	266	7 %	147	150	2 %	106	147	39 %	2,00	2,00	0 %	5,0	5,0	0,0
VAASAN OIKEUSAPUPIIRI	10 721	9 905	-8 %	10 462	10 003	-4 %	3 474	2 919	-16 %	2 656	2 775	4 %	84,0	84,6	1 %	5,0	10,8	5,8
Jyväskylä	1 609	1 382	-14 %	1 557	1 409	-10 %	506	407	-20 %	653	648	-1 %	13,0	12,3	0 %	5,0	9,3	4,3
Jämsä	380	438	15 %	360	423	18 %	109	113	4 %	90	141	57 %	4,0	4,0	0 %	3,0	4,6	1,6
Kauhajoki	566	434	-23 %	606	490	-19 %	118	110	-7 %	41	27	-34 %	4,0	4,0	1 %	5,0	6,5	1,5
Kokemäki	545	396	-27 %	545	386	-29 %	68	78	15 %	153	145	-5 %	4,0	4,3	7 %	5,0	7,4	2,4
Kokkola	1 100	1 114	1 %	1 083	1 107	2 %	330	295	-11 %	240	284	18 %	8,0	8,2	2 %	5,0	7,4	2,4
Kokkola, Kannus st																		
Lapua	900	906	1 %	913	958	5 %	417	277	-34 %	137	207	51 %	9,0	9,0	0 %	6,0	10,7	4,7
Lapua , Alajärven sivutoimisto																		
Närpiö	636	739	16 %	636	729	15 %	14	24	71 %	32	32	0 %	2,0	1,6	-22 %	2,0	2,0	0,0
Pietarsaari	330	333	1 %	330	362	10 %	168	162	-4 %	115	131	14 %	4,0	3,4	-15 %	7,0	11,8	4,8
Pori	1 530	1 320	-14 %	1 374	1 305	-5 %	718	530	-26 %	350	391	12 %	12,0	12,8	7 %	8,0	9,9	1,9
Seinäjoki	1 125	992	-12 %	1 038	966	-7 %	426	306	-28 %	225	213	-5 %	8,0	8,3	4 %	10,0	10,2	0,2
Vaasa	1 450	1 356	-6 %	1 470	1 379	-6 %	491	508	3 %	520	453	-13 %	11,0	10,7	-2 %	7,0	18,0	11,0
Äänekoski	550	495	-10 %	550	489	-11 %	109	109	0 %	100	103	3 %	6,0	6,0	0 %	5,0	12,5	7,5
Äänekoski, Viitasaaren sivutoimisto																		
ITÄ-SUOMEN OIKEUSAPUPIIRI	9 348	9 128	-2 %	9 328	9 084	-3 %	2 314	2 143	-7 %	2 839	2 839	0 %	72,0	71,7	0 %	6,0	11,4	5,4
Iisalmi	600	573	-5 %	640	540	-16 %	179	266	49 %	235	173	-26 %	6,0	6,0	0 %	5,0	12,0	7,0
Joensuu	1 887	2 160	14 %	1 852	2 219	20 %	368	204	-45 %	875	924	6 %	15,0	14,5	-4 %	10,0	11,1	1,1
Joensuu , Iloimantsin sivutoimisto																		
Joensuu, Kiteen sivutoimisto																		
Kajaani	1 433	1 384	-3 %	1 395	1 368	-2 %	376	323	-14 %	270	240	-11 %	9,0	8,7	-3 %	3,0	7,3	4,3
Kajaani, Kuhmon sivutoimisto																		
Kuopio	1 516	1 328	-12 %	1 551	1 301	-16 %	440	414	-6 %	862	859	0 %	13,0	12,6	-3 %	7,0	17,2	10,2
Kuopio, Suonenjoen sivutoimisto																		
Mikkeli	850	653	-23 %	850	646	-24 %	299	293	-2 %	165	218	32 %	8,0	8,0	0 %	7,0	15,4	8,4
Mikkeli, Mäntyharjun sivutoimisto																		
Nilsia	586	617	5 %	628	588	-6 %	75	145	93 %	42	63	50 %	4,0	3,7	-8 %	2,0	5,6	3,6
Nurmes	430	405	-6 %	410	410	0 %	146	87	-40 %	85	63	-26 %	4,0	4,2	4 %	8,0	11,1	3,1
Nurmes, Lieksan sivutoimisto																		
Pieksämäki	575	513	-11 %	575	508	-12 %	157	185	18 %	75	58	-23 %	4,0	4,2	5 %	3,0	9,4	6,4
Savonlinna	622	615	-1 %	615	614	0 %	129	120	-7 %	89	89	0 %	4,0	4,0	0 %	7,0	9,3	2,3
Varkaus	849	880	4 %	812	890	10 %	145	106	-27 %	141	152	8 %	6,0	5,9	-1 %	3,0	5,9	2,9

OIKEUSAPUTOIMISTOJEN TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN VUONNA 2008

TUOTOKSET																		
	Saapuvat (tavoite)	Saapuvat (toteuma)	%- muutos	Käsitellyt (tavoite)	Käsitellyt (toteutuma)	%- muutos	Siirtyvät (tavoite)	Siirtyvät (toteutuma)	%- muutos	Oikeusapup äättökset (tavoite)	Oikeusapu päätökset (toteutuma)	%- muutos	HTV (tavoite)	HTV (toteutuma)	%- muutos	Jonotusaik a (ka) tavoite, pv	Jonotusaik a (ka) toteutuma, pv	Muutos, pv
sivutoimisto (st)																		0,0
HELSINGIN OIKEUSAPUPIIRI	9 669	9 467	-2 %	9 425	9 330	-1 %	3 086	2 979	-3 %	5 255	5 144	-2 %	68,0	68,7	1 %	7,0	13,9	6,9
Espoo	2 113	2 622	24 %	2 188	2557	17 %	637	777	22 %	2 550	2 629	3 %	14,0	14,1	1 %	5,0	8,8	3,8
Helsinki	2 730	2 299	-16 %	2 501	2 337	-7 %	1 063	796	-25 %	1 120	943	-16 %	20,0	20,2	1 %	9,0	18,8	9,8
Järvenpää	1 046	989	-5 %	998	973	-3 %	392	360	-8 %	465	602	29 %	7,0	8,1	16 %	7,0	10,2	3,2
Porvoo	1 160	1 045	-10 %	1 100	1 067	-3 %	225	143	-36 %	220	167	-24 %	6,0	5,9	-1 %	7,0	4,5	-2,5
Pääkaupunkiseutu	1 520	1 107	-27 %	1 325	1 052	-21 %	620	480	-23 %	350	212	-39 %	11,0	10,4	-5 %	5,0	11,3	6,3
Vantaa	1 100	1 405	28 %	1 313	1 344	2 %	149	423	184 %	550	591	7 %	10,0	9,9	-1 %	10,0	16,4	6,4
KOUVOLAN OIKEUSAPUPIIRI	5 782	5 237	-9 %	5 644	5 316	-6 %	1 987	1 622	-18 %	1 839	1 692	-8 %	53,0	54,7	3 %	7,0	9,9	2,9
Heinola	510	522	2 %	515	540	5 %	92	73	-21 %	77	77	0 %	4,0	3,7	-7 %	7,0	8,0	1,0
Hyvinkää	600	556	-7 %	612	560	-8 %	222	265	19 %	200	196	-2 %	6,0	6,2	3 %	7,0	9,5	2,5
Imatra	380	362	-5 %	356	362	2 %	129	98	-24 %	85	71	-16 %	4,0	4,8	19 %	7,0	12,7	5,7
Kotka	800	660	-18 %	800	698	-13 %	350	264	-25 %	180	169	-6 %	7,0	7,1	1 %	7,0	14,1	7,1
Kouvola	860	701	-18 %	810	692	-15 %	194	207	7 %	370	361	-2 %	8,0	8,6	7 %	7,0	8,2	1,2
Lahti	1 530	1 479	-3 %	1 530	1 494	-2 %	366	341	-7 %	670	578	-14 %	14,0	13,4	-4 %	7,0	8,8	1,8
Lahti, Orimattilan sivutoimisto																		
Lappeenranta	702	580	-17 %	676	584	-14 %	321	223	-31 %	155	111	-28 %	7,0	7,0	0 %	7,0	7,1	0,1
Riihimäki	400	377	-6 %	345	386	12 %	313	151	-52 %	102	129	26 %	4,0	4,0	0 %	7,0	13,4	6,4
ROVANIEMEN OIKEUSAPUPIIRI	6 818	6 532	-4 %	6 863	6 311	-8 %	2 026	2 317	14 %	3 243	3 166	-2 %	67,0	68,4	2 %	5,0	10,6	5,6
Haapajärvi	560	457	-18 %	564	501	-11 %	197	195	-1 %	335	334	0 %	6,0	6,0	0 %	3,0	6,7	3,7
Kemi	645	656	2 %	645	638	-1 %	181	201	11 %	230	231	0 %	6,0	6,5	8 %	7,0	11,1	4,1
Kittilä	551	433	-21 %	584	398	-32 %	150	114	-24 %	27	22	-19 %	4,0	4,0	0 %	4,0	8,4	4,4
Kittilä, Enontekiön sivutoimisto																		
Kuusamo	608	570	-6 %	570	567	-1 %	169	120	-29 %	175	167	-5 %	6,0	5,9	-2 %	5,0	5,5	0,5
Kuusamo, Kemijärvi st																		
Kuusamo, Suomussalmen sivutoimisto																		
Oulu	1 150	1 093	-5 %	1 150	1 034	-10 %	327	410	25 %	1 130	1 244	10 %	10,0	9,9	-1 %	7,0	15,3	8,3
Oulunseutu	1 172	1 047	-11 %	1 205	974	-19 %	252	321	27 %	670	602	-10 %	13,0	13,4	3 %	4,0	8,2	4,2
Rovaniemi	568	685	21 %	541	655	21 %	103	152	48 %	365	367	1 %	6,0	6,4	7 %	5,0	7,9	2,9
Sodankylä	560	643	15 %	570	572	0 %	308	421	37 %	95	78	-18 %	6,0	6,0	0 %	7,0	8,1	1,1
Sodankylä, Inarin sivutoimisto																		
Sodankylä, Utsjoen sivutoimisto																		
Tornio	637	609	-4 %	673	602	-11 %	110	188	71 %	133	80	-40 %	6,0	6,0	0 %	5,0	12,0	7,0
Tornio, Pellon sivutoimisto																		
Ylivieska	367	339	-8 %	361	370	2 %	229	195	-15 %	83	41	-51 %	4,0	4,3	7 %	7,0	12,8	5,8
YHTEENSÄ	55 243	52 161	-6 %	54 645	51 844	-5 %	17 025	16 228	-5 %	21 260	21 184	0 %	444,0	450,7	2 %	6,0	11,5	5,5

Sarjan aiemmat julkaisut vuonna 2009

1. Oikeusministeriön toiminta- ja taloussuunnitelma 2010-2013
2. Oikeusministeriön päihdeohjelma
3. Tilastot kertyvät... Tilastot kertovat. Oikeushallintotilastoja vuodelta 2008. Ulosottotoimi
4. Oikeusministeriön yhdenvertaisuussuunnitelma
5. OpenOffice.org versio 3. Asennuskäsikirja
6. Oikeusministeriön säädöshankkeet 1.2.2009

OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

PL 25
00023 VALTIONEUVOSTO
puh. (09) 160 03
www.om.fi

PB 25
00023 STATSRÅDET
tfn (09) 160 03
www.jm.fi